ہڑدے ئی تلار نوشکے

شونکار: عبدالرازق ابا بکی

ABC Certified

Phone: 081-2827824

Fax 081-2827825

دوشنبے 20 جولائی 2020ء | 28ذیقعد 1441ھ | پنہ غاک: 04 | نہاد: 05 روپئی | سال: 17 | تاک 06

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آ اولیکو ہڑدے ئی اخبار

www.talarbrahui.com | http://www.facebook.com/talarpub | talarpub@gmail.com

2 زبان تارکھ، ادب ناکڑد ..... شونگال

2 'زدہ' وساجد نذیرنا عشق ..... منیر حفی

3 عبادت آتا بادشاہ ..... باباجان بلوچ

بدنیتی تا لان کروک آ بے سہب مریہ

پنجاب وبلوچستان نا وزیراعلیٰ تاہڑ توم آ صوبہ غاتا یکی ءِ شون تننگ نا عزم

نن اسٹ اُن، ومدام ہندن اسٹ مرینہ، بلوچستان نا شونداری اصل اٹ پاکستان نا شونداری ءِ، وزیراعظم عمران خان نا کماشی ٹی شونداری نا سفر برجا سلک، ننے اسٹ مرسا السِ ءِ گچین آ سراتی تننگ ءِ پک کروئی ءِ

مخلوق نا ویل آ تا ایسری کن پین خواری اٹ کاریم کروئی ءِ، ہندن ءُ کاریم کینہ کہ بروک آ حکومت آتے کن راہشونی نا سوب مریہ، جام کمال خان وسردار عثمان بزدار نا پشین اٹی قبائلی سرکردہ غاتتون اوڑ دہی نا وخت آ گپ وتران

کوئٹہ (آن لائن) وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان وزیراعلیٰ پنجاب سردار عثمان بزدار ہڑتوم آ صوبہ غاتا اُلس نا نیام اٹ اداری وقومی یکجہتی نا جوانی نا عزم انا درشانی ءِ کرسا پارینو کہ نن اسٹ اُن و اسٹ مرینہ، نفرت تالان کروک آ بے سہب مریہ، بلوچستان نا شونداری اصل اٹ پاکستان نا شونداری ءِ، وزیراعظم عمران خان نا کماشی ٹی شونداری نا کسر برجا سلک، ننے اداری ٹی اُلس نا جوانی کن خدمت کروئی ءِ، اُلس نا ویل آ تا ایسری کن پین خواری ٹی کاریم کروئی ءِ، ہندن ءُ کاریم کینہ کانہ تانکہ بروک آ حکومت آ تیکن مثال مریہ، دا خیال آ تا درشانی ءِ او تدوک آ دے پشین اٹ قبائلی کمامدار آ تون اوڑ دہی نا وخت آ ہیت وگپ کرسا کرے۔ تدوک آ دے وزیراعلیٰ پنجاب سردار عثمان بزدار و وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان پشین ءِ سرمس ہراڑے وزیر اعلیٰ پنجاب سردار عثمان بزدار قبائلی کمامدار آ تیان تران کرے۔ او وخت آ وزیراعلیٰ پنجاب سردار عثمان بزدار تربت اٹ 100 بیڈ انا ہسپتال وتفتان اٹ کمیونٹی سنٹر نا جوڑ کننگ نا پڑوکرے و ہڑتوم آ ڈٹ آ تیکن وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان ءِ ارب روپئی نا چیک اس تس، سردار عثمان بزدار پارینے کہ حکومت پنجاب تربت اٹ 100 بیڈ انا ہسپتال اس جوڑ کیک تانکہ اُلس نا بندواوی آ جانجوڑی نا آ سراتیک دوئی مریہ، پنجاب بلوچستان نا جتا جتا بشخ آ تیٹی ہروڑ نا کمک تننگ اٹی ءِ، داڑان بیدس تفتان اٹ زائرین کن کمیونٹی سینٹر اس جوڑ کینہ، او پارینے کہ تربت نا ہسپتال وتفتان نا کمیونٹی سینٹر صوبائی ہم آ ہنگی و مابت نا نشانی اس جوڑ مریک نن اسٹ اُن واسٹ سلنہ، نفرت تالان کروک آ کے بے سہب مریہ، نن خالی ءُ نعرہ خلپنہ وخت اس کہ عملی وڑاٹ کاریم کرسا نشان ایتنہ، سردار عثمان بزدار پارینے کہ بلوچستان کنا ارٹمیکو اُراءِ، بلوچستان آ ہنگ آن اسُل اجنبیت نا احساس مفک مستی ہم بلوچستان آ برسا کیوہ، تربت اٹ ہسپتال وتفتان اٹ کمیونٹی سینٹر ناڈٹ پنجاب نا اُلس نا کنڈ آن بلوچ ایڑھ ایلم تیکن ٹھیکی اسے۔ او پارینے کہ حکومت پنجاب بلوچستان نا شاری تا ویل آ تا ایسری کن کیبی پراجیکٹ آتے انگ اٹی ءِ، بلوچستان نا شونداری پاکستان نا شونداری ءِ، وزیر اعظم عمران خان نا کماشی ٹی سفر برجا سلک، قومی یکجہتی و یگانگت ءِ جوان کننگ کن داوڑ نا دورہ غاک بے کیچ المی ءُ، عثمان بزدار پارینے کہ بلوچستان کن جام کمال نا خدمت آ ک ستا کڑ زرہ، او وخت آ وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا تربت ہسپتال وتفتان اٹ کمیونٹی سینٹر کن فنڈ تننگ آ حکومت پنجاب و اُلس نا منتواری ءِ ہرفے۔ او پارے کہ خیرخواہی نا جوزہ ءِ شون تننگ کن حکومت پنجاب نا کمکاری ستا کڑ زک، عثمان بزدار نا بلوچستان آ ہنگ آن بھاز خوشی مس او نا ہنگ آن مہر آ ک ودرہ۔ صوبہ غاتا نیام اٹ خوکی نا شون تننگ کن وزیراعلیٰ عثمان بزدار نا خذمت آ ک ستا کڑ زرہ۔ نن اداری اٹ السِ نا آ سراتی کن خذمت آ تا فراوانی ءِ پک کینہ، مخلوق نا ویل آ تا ایسری کن پین خواری کروئی ءِ، ہندن ءُ کاریم کینہ کہ بروک آ حکومت آتے کن راہشونی نا سوب مریہ۔

پاکستان نا اعزاز' شنگھائی کمک تنظیم نا یوتھ کونسل نا پک ءُ باسک اس جوڑ مس

اسلام آباد (آن لائن) پاکستان شنگھائی تعاون تنظیم نا یوتھ کونسل نا پک انگا باسک بن گیا شنگھائی تعاون تنظیم پاکستان نا دفتر خارجہ ءِ معلومدار کرے۔ وزیراعظم نا خصوصی آ کمکار عثمان ڈار تینا اسہ ویڈیو کلہوا سے ٹی پارینے کہ وزیراعظم عمران خان نا ورنا تیکن گام گیج آ تا جہانی کہول آ جوان درستی راستی مسنے۔ ہرانا رداٹ پاکستان ءِ شنگھائی تعاون تنظیم نا یوتھ کونسل نا پک انگا باسک اس جوڑ کننگا نے۔ یوتھ کونسل نا پک انگا باسک اس جوڑ منگ آن شنگھائی تعاون تنظیم پاکستانی دفتر خارجہ ءِ معلومدار کریئے۔ او پارینے کہ داکل حکومتی گام گیج آ ک و وزیراعظم نا پدریسہ کوشت آ تا نتیجہ ممک مس، وزیراعظم نا سرسہب آ ورنا پروگرام و یوتھ کونسل نا جوڑ کننگ درست ءُ فیصلہ اس کُس، پاکستانی ورنا داسہ "ایس سی او" نا یوتھ کونسل دیوان اٹ شریک مریک۔ عثمان ڈار پارینے کہ دا اہم انگا پیش رفت آ وزیر خارجہ شاہ محمود قریشی و دفتر خارجہ نا ٹیم انا اہم بے کچ منتوار اُٹ ہرانا کوشت آ تیان اینو پاکستان ءِ جہانی کہول آ دا اعزاز دوئی مس و پاکستان شنگھائی تعاون تنظیم نا یوتھ کونسل نا پک ءُ باسک جوڑ مس۔

وزیراعلیٰ نا غٹ محکمہ غاتے ہر پہلی آ کارکڑ در پورٹ پیش کننگ نا پارت

کوئٹہ (آن لائن) وزیراعلیٰ نا غٹ محکمہ غاتے ہر پہلی آ کارکڑ در پورٹ پیش کننگ نا پارت کرینے، و اگہ اسہ رپورٹ اس کاریم تا برخلاف پیش تما تو ہمو کمشنر و ڈپٹی کمشنر نا برخلاف کانودی کارروائی کننگ۔ سرحم حوال آ تا رداٹ محکمہ ملازمت ہائے نظم ونسق نا جاری پڑو اسے نا رداٹ وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال عالیانی صوبہ نا کل کمشنر و ڈپٹی کمشنر تے پارت کرینے کہ اوفتا ڈویژن وضلع غاتے ٹی ساڑی کل انتظامی دفتر تا کارکڑ ءِ جوان کننگ کن اوفتا ٹوئی بنداو آ دورہ ءِ کے و اوفتا رپورٹ ءِ جوڑ کرسا ہرٹو انا اولیکو تاریخ آ وزیراعلیٰ و ہر محکمہ نا ہمو سیکرٹری تون جمع کرفے۔ وزیراعلیٰ بلوچستان مستی پارت جاری کرسا پارینے پارینے۔ کمشنر و ڈپٹی کمشنر ک تینا دورہ غاتیٹی ہر محکمہ نا جوان انگا کاریم تا ذکر ءِ کیر و داڑتون اوار ہرا جاگہ غا کاریم اٹ ڈیوالائی کننگانے، اوفتے ہموڑ آن ہموڑ رپورٹ اٹ بیان کننگ نا زمواری اونالخ اٹی ءِ، او اگہ اسہ رپورٹ اس کاریم تا برخلاف پیش تما تو ہمو کمشنر و ڈپٹی کمشنر نا برخلاف کانودی کارروائی کننگ۔

سٹیل مل انتظامیہ کل ملازم آتے اسہ وار آ کشنگ کپک چیف جسٹس

حکومت تینا فیصلہ غاتیا انتئے سلپک' عدالت نے سہارا تننگ کپک' معاملہ ءِ بھاز خراب وڑاٹ ہنگ انگ ءِ ریمارکس

سٹیل ملز ملازم آتا ہائیکورٹس اٹ 320 وسپریم کورٹ اٹ 29 مقدمہ زیر سماعت ءُ جسٹس اعجاز الاحسن

اسلام آباد (آن لائن) سپریم کورٹ پاکستان سٹیل ملز نا پبلک پرائیویٹ شریکی نا حکومتی ڈٹ آ تیا سوچ کرے۔ چیف جسٹس گلزار احمد پاکستان اسٹیل مل انتظامیہ آ اُست ہسونی نا درشانی ءِ کرسا پارینے کہ کل ملازم آتے کشنگ کپنہ، سٹیل مل نا بابت پارینے کہ ڈٹ آ ک بیرہ بھکاری ءُ، سپریم کورٹ ٹی چیف جسٹس گلزار احمد نا کماشی ٹی مسہ باسکی بنچ پاکستان سٹیل مل نا ملازم آ تا بابت کیس انا سماعت ءِ کرے۔ عدالت بنجائی حکومت آن اسٹیل مل نا بابت رپورٹ بٹنگانے۔ چیف جسٹس گلزار احمد ریمارک تس کہ زیات ہوشیاری اسٹیل مل انتظامیہ نا لخ اٹ تمک۔ ایڈیشنل اٹارنی جنرل عدالت ءِ پارے کہ کابینہ اسٹیل مل نا کل ملازم آتے کشنگ نا فیصلہ ہم کتنن۔ چیف جسٹس پارینے کہ ملازم آتے ہندن کشار تو 5 ہزار مقدمہ جوڑ مریک۔ وکیل اسٹیل مل ملازم آ ک عدالت ءِ پارینے کہ ملازم آ تا برطرفی کن 40 ارب درکار مریہ۔ چیف جسٹس ریمارکس تس کہ دہن مف کہ اسٹیل مل انتظامیہ ءِ برطرف کروک آ ملازم آتے ولدا تخوئی تما، اسٹیل ملز انتظامیہ زیات ہوشیاری نشان ایتک تو دا اوفتا لخ اٹ تمک، چیف جسٹس حکومتی وکیل پارینے کہ حکومت انت اس کننگ اٹی ءِ داڑان بھکاری تالان کیک، نم دا معاملہ ءِ بھاز خراب ءُ وڑ اسے ٹی ہنگ اٹی ءِ، حکومت تینا کروک آ فیصلہ غاتیا انتئے منگ اٹی اف، عدالت نمے آ سرا تننگ کپک، نمے اندازہ اف او انت اس کننگ اٹی ءِ، جسٹس اعجاز الاحسن اسہ وخت اس پارینے کہ نماڈٹ ہنداءِ کہ 95 درسد ملازم آتے کشنگ او کنٹریکٹ آ پُوسکن ءُ ملازم بھرتی مریہ، دا وخت آ اسٹیل مل ملازم آ تا ہائیکورٹس اٹ 320 وسپریم کورٹ اٹ 29 مقدمہ زیر سماعت ءُ، عدالت عظمیٰ پاکستان اسٹیل مل آن پُوسکن آ رپورٹ ءِ ہنگسا فریق مقدمہ نا وکیل کامران مرتضیٰ نا نا جوڑی نا سوب آن سماعت ءِ چار ہفتہ اسکان ملتوی کرے۔

یواین نوآبادیاتا گواچی تا خودارادیت نا حق آ عمل کرفے شاہ محمود قریشی

زوراوری واستحقاق نا اُست خواہ تنگ نظر مسخت والا تے گنجائشت و وارخواہی تننگ آن کونسل ءِ پُوسکن کننگ مفک

دنیاءِ مون تروک آ چیلنج آ تون مون تننگ کن 'ایکوساک' ءِ جوان کڑ دادا کننگ نا گرج ءِ بڑز کو کہولی نشست آن تران

اسلام آباد (آن لائن) وزیر خارجہ مخدوم شاہ محمود قریشی خواست کرینے کہ کہ اقوام متحدہ نا منشور اٹ درج انگا اصول آ تیا خاص کر طاقت نا کاریم اٹ انگ، ریاست آ تیا خودمختاری، جغرافیائی سالمیت نا قدر، داخلی امور اٹ عدم مداخلت و درملکی ونوآبادیات نا جبر واستبداد نا گواچی آ اُلس نا خودارادیت نا حق آ سختی ٹی عمل درآمد کرفنگے۔ وزیر خارجہ بھارت نا زیر قبضہ جموں وکشمیر اٹ اُلس آ شانوک آ بے کچ آ بیدادی و جبر واستبداد آ اُست ہسونی نا درشانی ءِ کرے، اقوام متحدہ نا معاشی و راجی کونسل (ایکوساک) نا بڑز کو کہول آ نشست اسے آن تران کرسا وزیر خارجہ شاہ محمود قریشی پارینے کہ جہانی دَین ءِ کورونا نا بابت اٹ 1930 نا بدترین مالی کاختی آن بھلو جہانی کساد بازاری نا داوخت دنیاءِ مون تروک ءِ۔ او پارینے کہ دَین نا دے تیٹی جہانی مالیات، واپار وسرمایہ کاری نا جون اٹ بریبری ودی مس انتئے دنیا ٹی غریب انگا ملک آ ک داڑان بھاز زیات زہمی متنگ اٹی ءُ، او 13 کروڑ بندغ غربہی آن شیف تمک۔ وزیر خارجہ نشانی کرے کہ 1.5 ارب آبادی نا حامل امیر اقوام ءِ دوئی مروک آ کاختی تون مون تننگ کن کم از کم 10 ٹریلین ڈالر تسنے ہرا اوفتا 'جی۔ڈی۔پی' نا دہ آن ہیت درسد ءِ۔ شون ہلوک آ ملک آ تا آبادی ءِ صفت ارب آن زیات ءِ، او اسہ ٹریلین ڈالر جمع کننگ کن تگ ودوٹی اختہ ءِ، ہرا 'جی۔ڈی۔پی' نا کم از کم اسہ درسد اسے تانکہ جانجوڑی وزرگزران ءِ دوئی مروک آ کاختی تون مقابلہ کننگ کین۔ وزیر خارجہ شاہ محمود قریشی پارینے کہ دا چیلنج تون مون تننگ کن وزیراعظم عمران خان غریب ملک آ تا زمہ ٹی 'قرض اٹ رعایت تننگ نا جہانی گام گیج' آ تا تصور ءِ پیش کرینے۔ دا تر ندوزو والا وڑ ءِ ہرانا رداٹ شوندار آ ملک آتے ہوخس وسیلہ دوئی مریہ کہ او فک دا چیلنج آ تون مقابلہ کننگ کیر۔ او پارینے کہ ساڑی 'سپیشل ڈرائنگ رائٹس' نا 'ری ایلو۔کیشن' و اضافی 'ایس۔ڈی۔آر ز' ہم شوندار آ ملک آ تا ودکی آ وسیلہ غاتے تننگ نا اسہ جوان ءُ وڑ اسے۔ وزیر خارجہ پارینے کہ مالی ویل آ تیان پدہم پاکستان غریب اُلس نا کمک کن ہشت ارب ڈالر تسنے ہرا 'جی۔ڈی۔پی' نا مسہ درسد ءِ، اقوام متحدہ نا سلامتی کونسل اٹ جیوپولیٹیکل بشخ وپانٹ آتے مون آ تخسا وزیر خارجہ شاہ محمود قریشی خبردار کرے کہ کورونا وائرس نا اُرٹمیکو بھلا جہانی لہر بین تختی تا سوب منگ کیک۔ امیر انگا ملک آ ک عام انگا بندغ و ورکر آ تیکن معاشی سپورٹ پروگرام اس جاری تخے۔ کورونا وائرس دَین آن غریبی وویل آ تیٹی ودکی منگ نا گمان ارے۔

جہانی زرگزران داسہ ہم ویل آ تا گواچی ءِ چیف آئی ایم ایف

واشنگٹن (آن لائن) انٹرنیشنل مانیٹری فنڈ (آئی ایم ایف) نا چیف کرسٹالینا جورجیوا پارینے کہ کورونا وائرس نا دَین نا سوب آن جہانی زرگزران مچہ جوانی آن پدہم ویل آ تا گواچی ءِ،، واشنگٹن آن جاری اسہ بیان اسے ٹی آئی ایم ایف نا چیف پارینے کہ

.....کراچی: چناک پڑی ٹی اسہ ساہدارا اسے ہُنگ اٹی ءُ

کورونا بابت سٹی معلوماری تروک آ تا برخلاف کارروائی کننگ نا عجاز شاہ

معلومداری تا تونگ کن 9 باسکی کمیٹی اس تشکیل تننگا' غلط ءُ انفارمیشن تالان کروک آ ک ملک وقوم انا دشمن ءُ

دھرنا و برانز آ تیان قومی زرگزران ءِ اسہ ارب 50 کروڑ روپئی آن زیات انا نسخان مسنے، وزیر داخلہ

اسلام آباد (آن لائن) حکومت کورونا وائرس نا بابت غلط معلومداری تا تونگ کن 9 باسکی کمیٹی اس تشکیل تس۔ ڈائریکٹر سائبر ونگ ایف آئی اے و ڈی جی پیمرا ءِ زموار آ تا برخلاف سخت کارروائی نا پارت کرینے۔ تدوک آ دے وزیر داخلہ اعجاز احمد شاہ نا کماشی ٹی کورونا نا بابت دیوان اٹ مس ہراٹی کورونا وائرس نا بابت اُلس اسکان سٹی آ معلومداری تے رسیفنگ آ اُست ہسونی نا درشانی ءِ کرینے۔ وزیر داخلہ اعجاز ڈائریکٹر سائبر ونگ ایف آئی اے ءِ پارت کرینے کہ سٹی و بیدس پک کننگ آن معلومداری تولان کروک آ تا برخلاف سخت کارروائی کننگے، مانیٹرنگ وایکشن ءِ وخت آ کننگے و زموار آ تا برخلاف زوت اس کارروائی کننگے، داوڑ نا فیک انگا نیوز وسٹی آ انفارمیشن تے تالان کروک آ ملک و اُلس نا خیرخواہ افس، کمیٹی نا تشکیل نا مسخت اُلس اسکان صحیح معلومداری رسیفنگ ءِ پک کننگ ءِ، سٹی و بیدس پک انگا خبر تا تالانی نسخان دہ منگ کیک، نن کل ممکن آ وسیلہ غاتیان کاریم ہلسا زموار آ تا معلومداری ءِ کینہ، وزیر داخلہ ڈی جی پیمرا ءِ پارت کرے کہ الیکٹرانک میڈیا آ داوڑ نا خبر تے مانیٹر کننگے و دافتا تالانی ءِ تونگے، داسخت انگا وخت اٹ کل ادارہ و میڈیا کڑ دادا کیر، ننے کل ءِ اداری ٹی دادَین انا مقابلہ ءِ کروئی ءِ۔ وزیر داخلہ اعجاز تینا کماشی ٹی 9 باسکی کمیٹی اس تشکیل تس وخت اس کہ ڈاکٹر فیصل سلطان بطور سینئر باسک انا وڑاٹ اوار کننگانے، داڑان بیدس وزارت داخلہ، ایف آئی اے، پی ٹی اے، پیمرا و این سی او سی نا نمائندہ غاک کمیٹی نا بشخ مریہ۔ اسہ بین بیان اسے ٹی۔ بنجائی وزیر داخلہ اعجاز شاہ قومی اسمبلی ءِ کیبی سوج آ تا تحریری وڑاٹ ورندی ءِ تر سا پارینے کہ 2012 آن ہلیس داسہ دھرنا و برانز آ تا سوب آن اقتصادی کہول آ ملکی خزانہ ءِ ایک ارب 50 کروڑ 71 لکھ 97 ہزار روپئی نا نسخان مسنے، 2013 ٹی اسلام آباد اٹ 3 کروڑ 32 لکھ 81 ہزار روپئی وخت اس کہ 2014 ٹی 75 کروڑ 59 لکھ 79 ہزار روپئی دھرنا و برانز آ تیا مالی نسخان مسنے، ایلو کنڈ آ وزارت داخلہ قومی اسمبلی ءِ پارینے کہ نسخان تا اندازہ ءِ خلوئی ءِ۔ سوج اسے نا ورندی ٹی پارینے کہ ایف آئی اے وزارت اوورسیز آ تا کمک اٹ جنسی سمگلنگ و جبری مشقت نا قلع قمع کن کاریم کننگ اٹی ءِ، سکھ یاتری تا ویزہ تا بابت ورندی ٹی پارینے کہ سکھ یاتری تے کرتار پور بیدس ویزہ آن موکل تسنے۔

ملازم آ تا ریٹارمنٹ ناوہی 55 سال کننگ نا خبرک سہی افس' شہزاد ارباب

اسلام آباد (آن لائن) وزیراعظم نا خصوصی کمکار شہزاد ارباب تینا اسہ وضاحتی بیان اسے ٹی پارینے کہ بنجائی ملازم آ تا ریٹائرمنٹ ناوہی 55 سال پن کننگ نا خبر تیٹی بچ ءُ راستکی اس اف، دن ءُ بچ ءُ گام اس حکومت نا جفنگ اٹ اف، ہندن سرکاری ملازم آتے پینشن وایلو مراعات آ تیان بیدس ریٹائر کننگ نا خبرک سہی افس، سرکاری ملازم آتے دروغ وسٹی آ خبر تیا خف تو پس، دا حکومت نا برخلاف اسہ سازش اسے ہرا بچ ءُ حالیت اسے ٹی سرسہب منگ کن بلپینہ۔

طیارہ شکست' ترکی نا فوجی طیارہ اس تما' 7 سکیورٹی کارندہ تپاخت کریر

انقرہ (آن لائن) ترکی نا فوجی طیارہ اس تما، شکست اٹ 7 سکیورٹی کارندہ تپاخت کریر، ترک وزارت داخلہ نا رداٹ فوجی سروے کن پیش تموک آ طیارہ شکست اسے نا گواچی مس، ہرانا سوب آن 2 پائلٹ آ تون اوار 7 سکیورٹی کارندہ تپاخت مریر، طیارہ تدوک آ دے تینا مشن آئس، طیارہ ءِ شکست دے نکی صوبہ وان اٹ پیش بس، ترک کمامدار آ ک شکست نا جاگہ غاسر مرسا جاست وپاست کرینے۔

تحریک انصاف نا حکومت تعمیراتی بشخ اٹ انقلاب آ تا اس آ تیک سینئر شبلی فراز

حکومت ہر بنا کروک پراجیکٹ آ سرمایہ کاری تون اوار اسہ روڈ شو اس کیک' تانکہ پیشن ملک آ تیٹی رہنگوک آ ک پاکستانیک سرمایہ کار آتے پہہ کیر

کورونا نا سوب آن دنیا نا زرگزران بھس مس ولے اللہ نا شکر ءِ کہ پاکستان نا اُلس داڑان زیات زہمی متو' ننے آ اللہ تعالیٰ نا خاص ءُ مہربانی اس مسنے' وزیر حوالکاری

اسلام آباد (آن لائن) بنجائی وزیر اطلاعات سینئر شبلی فراز پارینے کہ تحریک انصاف نا حکومت تعمیراتی بشخ اٹ انقلاب اس اتینہ، دسمبر اسکان دا بشخ اٹ 400 ارب روپئی نا سرمایہ کاری مریک۔ تعمیراتی بشخ اٹ ہرا پراجیکٹ بنا منتگ اٹی ءِ، حکومت داڑا سرمایہ کار آ تون ملسا اسہ روڈ شو اس کیک تانکہ پیشن ملک آ تیٹی رہنگوک آ پاکستانیک سرمایہ کار آ تے دانا ترغیب ءِ تننگے۔ دا خیال آ تا درشانی ءِ او تدوک آ دے پی آئی ڈی ٹی اسہ پریس کانفرنس اسے آن تران کرسا کرے۔ او دا پارے کہ تعمیرات اسہ ہندن ءُ بشخ اسے ہرانا اٹرک کل بشخ آ تیا تمرہ۔ اُلس ءِ روزگار رسینگ۔ او پارینے کہ وزیراعظم نا کماشی ٹی ملک انا پنی آ سرمایہ کار آ تون اسہ میٹنگ اس مس ہراٹی عتیق کریم ڈھیڈی، عارف حبیب، حسن بخشی و ایلو فک بشخ بلکر۔ ہندا سرمایہ کار آ تا کنڈ آن بھاز اہم انگا سلاہک مون آ بسر ہرا فتیا عمل کننگ۔ وزیراعظم پارت کرے کہ داوڑ نا میٹنگ آ ک ہفتہ ٹی اِرا وار الٰہی مریر تانکہ ننے معلوم مرے کہ نن ہرا پارہ غا ہنگ اٹی اُن۔ میٹنگ اٹ اسٹیٹ بنک نا گورنر ڈاکٹر رضا باقر ہم خاص وڑاٹ بشخ ہلک۔ او بنکنگ سیکٹر اٹ قرض آ تے ہرا شرٹ آ تننگ نا دا سلاہ تے تسنے۔ میٹنگ اٹ ایف او سی و ایلو کل ویل آ تیا بے کچ ہیت وگپ مس۔ وزیر حوالکاری پارینے کہ کورونا نا سوب آن دنیا نا زرگزران بھس مس ولے اللہ نا شکر ءِ کہ پاکستان نا اُلس داڑان زیات زہمی متو۔ ننے آ اللہ تعالیٰ نا خاص ءُ مہربانی اس مسنے۔ او وخت آ احساس پروگرام نا چیئرمین ڈاکٹر ثانیہ نشتر پارینے کہ احساس پروگرام نا کچ ءِ پین تالان کننگ انگ ءِ او دا اسہ 203 ارب روپئی حقدار آ خاہوت آ تیٹی بشخ وپانٹ کننگانے۔ دا پروگرام نا رداٹ 1 کروڑ 69 لکھ خاہوت آ تیا پیسہ بشخ وپانٹ کننگ۔ کورونا ٹی جہانی کہول آ ننا پروگرام نا جوانی نا ستا ءِ کننگا کہ ہرا داخس ترندی ٹی حقدار آ خاہوت آ تیٹی پیسہ غاتے بشخ وپانٹ کرے۔ احساس پروگرام سیاسی بنداو آ تیا اف، داڑی بیدس فرق آن ضرورت مند آ خاہوت آ تیا پیسہ غاتے بشخ وپانت کننگا۔ دانا جوان انگا مٹ سندھ ءِ، ہرا احساس پروگرام نا رداٹ کل آن زیات فائدہ ہرفنگ اٹی ءِ، احساس پروگرام نا رداٹ 31 درسد پیسہ سندھ انا حقدار آ پاکستانی تے تننگا۔ دانا جوانی نا اندازہ ءِ داکان خلنگ کینہ کہ وزیراعظم تینا مرضی آن نہ کس اسے دا پروگرام اٹ انٹری کننگ کیک او نہ کشنگ کیک۔ نن بیدس سفارش آن میرٹ آ کاریم کرینن۔

امریکہ و پاکستان اٹ چُتا تا برمتہ ئی ءِ تو تننگ نا بابت معاہدہ

اسلام آباد (آن لائن) امریکہ و پاکستان اٹ چُتا تا برمتہ ءِ تو تننگ نا بابت معاہدہ پک مسنے، ہڑتوم آ ملک آ تا چُتا تا پنگ کن اواری ٹی کاریم کینہ، معاہدہ آ یکم اکتوبر آن عمل درآمد مریک۔ حوال نا رداٹ امریکی محکمہ خارجہ نا کنڈ آن جاری بیان اٹ پارینے کہ پاکستان و امریکہ نا نیام اٹ چُتا تا تحویل نا مقدمہ غاتا فیصلہ جہانی تسلیم کروک آ کا نودی وڑ و ڈول نا رداٹ حل کننگ نا معاہدہ مسنے، معاہدہ غا یکم اکتوبر آن عمل درآمد بنا مریک۔ معاہدہ نا رداٹ ہڑتوم آ ملک آ ک چنا تا رکھ اکن تینا زمواری تے پوروکیک، لمہ باوہ غا تا نیام اٹ چنا تا تحویل نا بابت جھیڑہ غاتیان بچفنگ و جہانی مقدمہ غاتے ایسر کننگ معاہدہ غاتے اوار ءِ۔ امریکی محکمہ خارجہ پارینے کہ معاہدہ غان ہڑتوم آ ملک آ تا تعلقداری تیٹی پین جوانی بریک۔

.....لاہور: بنجائی وزیر مذہبی باندات نور الحق قادری ''اتحاد امت کانفرنس'' آن تران کننگ ءِ

بلاول بھٹو نا شہباز شریف آ ٹیلفون، جانپرسی کرے

لاہور (آن لائن) چیئرمین پیپلز پارٹی بلاول بھٹو زرداری قومی اسمبلی ٹی اپوزیشن لیڈر شہباز شریف تون ٹیلی فون آ حال احوال کرینے ہراٹی او نا مزاج پرسی ءِ کرے و جانجوڑی کن اُست خواہی نا درشانی ءِ کرے۔ شہباز شریف ہم مسکوہی صدر آ صف زرداری نا جانجوڑی کن دعا کرینے وخت اس کہ مسلم لیگ (ن) نا ڈل اینو بلاول بھٹو زرداری تون اوڑ دہی کیک۔ تدوک آ دے پیپلز پارٹی نا چیئرمین بلاول بھٹو زرداری قومی اسمبلی ٹی اپوزیشن لیڈر شہباز شریف تون ٹیلی فون آ حال احوال کرینے ہراٹی او شہباز شریف نا مزاج پرسی ءِ کرے و جانجوڑی کن اُست خواہی نا درشانی ءِ کرے۔ شہباز شریف ہم مسکوہی صدر آ صف زرداری نا جانجوڑی کن دعا ہم کرے۔

بنجائی حکومت نا بھلا پلان ٹائیگر فورس اسہ گرین نگہبان ہم جوڑ کیک

حکومت نا کلین گرین پاکستان ڈٹ اٹ ٹائیگر فورس نا خدمت آتے ہلنگ نا فیصلہ کرینے، عثمان ڈار

وزیراعظم اینو کہوٹہ ٹی پھل تخسا نہال کاری مہم نا بناءِ کیک، ٹائیگر فورس نہادی ءُ میرات اسے' ہیت وگپ

اسلام آباد (آن لائن) بنجائی حکومت نا بھلا پلان، ٹائیگر فورس داسہ گرین نگہبان ہم جوڑ مریک۔ حوال نا رداٹ حکومت کلین گرین پاکستان ڈٹ اٹ ٹائیگر فورس نا خدمت آتے ہلنگ نا فیصلہ ءِ کرینے۔ ٹائیگر فورس نا زمواری تے ودفنگ نا فیصلہ بنجائی وزیر و معاون خصوصی برائے ماحولیاتی بدلی ملک امین اسلم وخصوصی آ کمامدار برائے امور نوجوانان عثمان ڈار استا اوڑ دہی ٹی مس۔ ٹائیگر فورس ءِ مچ آ ملک اٹ پھل خلنگ نا زمواری تے ہم تننگ انگ ءِ۔ ٹائیگر فورس آن پُھل خلنگ نا اولیکو آزمودہ بشام نہال کاری مہم اٹ کننگ۔ حوال نا رداٹ وزیراعظم اینو کہوٹہ ٹی پھل خلسا نہال کاری مہم نا بناءِ کیک۔ ٹائیگر فورس نا ورنا کہوٹہ ٹی ہم نہال کاری پھل خلیرہ۔ حکومت ٹائیگر فورس ءِ بھاز آ ہند آ تیا پھل تخنگ کن پیسہ تننگ آ جفنگ اٹی ءُ۔ ٹائیگر فورس مچ آ ملک اٹ پھل خلیک او داڑتون اوار درخت آ تا ہم رکھ ءِ کیک۔ وزیراعظم ہم ٹائیگر فورس نا کلین گرین پاکستان اٹ خدمت آ تیا اُست خواہی نا درشانی ءِ کرے۔ ٹائیگر فورس نا ہرورنا خلق، یونین کونسل، شارو تخصیل کہول آ پھل خلیک۔ ہر پھل انا رکھ و جنگل آ تا رکھ انا زمواری تے پوروکیرہ۔ شاری تے پھل خلنگ نا بابت پہہ کننگ ہم ٹائیگر فورس نا زمواری تیٹی اوار مریک۔ ٹائیگر فورس پھل خلنگ اٹ ہم ضلعی انتظامیہ تون ملسا کاریم کیک۔ ملک امین اسلم پاریئس کہ ٹائیگر فورس گرین نگہبان جوڑ مس تو کل ماحولیاتی ٹارگٹ آتے پوروکیک۔ ٹائیگر فورس گرین اکانومی نا کمک اٹ ملکی زرگزران ءِ بڑز کیک۔ عثمان ڈار پارینے کہ ٹائیگر فورس قیمتی ءُ اثاثہ اسے۔ داسہ ملکی شونداری ٹی ہم کڑ دادا کیک۔ خوشی ءِ کہ ٹائیگر فورس نہال کاری مہم اٹ جوان بشخ بلیک۔ ٹائیگر فورس کروڑ پھل تخنگ نا زمواری ملک۔

بڑے ئے تلار
talarpub@gmail.com
پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ خان شینک کرسا بیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز-1 جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

20 جولائی 2020ء

زبان تارکھ، ادب نا کڑد

''ہرا زبان نا ادب کا نڈ امس، اونا زبان رکھوک ءِ۔'' پین مف براہوئی ادب نا پڑ آتو دا مفروضہ بھاز بیان کننگ، و داڑا باور کروک آک ہم بھاز ارير، ولے ہراڑے زبان نا رکھا نا ہیت مریک، اوڑے بھاز کم دا تعلقداری ءِ ادب تون گنڈ ننگ۔ زبان چاہندار آتا رِداٹ زبان اسے نا رکھنگ و زندہ تخنگ کن دا بیرہ اسہ پلّو اس تو پانگ مریک، ولے ''کل'' پانگ مفک۔ زبان تا بابت کاریم کروک آنو شتکار پروفیسر سعید لہڑی پانک کہ زبان اسے نا لوز آتے ہندن نوشتہ کننگ، تخنگ، کہ او فتے لس بندغ اسکان رسیفنگ کن کاریم مف، تو دادے پورَ وءُ سرسہی اس پانگ مفک۔ واگہ داوَڑ مرے ہم تو داکان مونی ہم اسہ پین گام اس ارے کہ دا فک لس بندغ اسکان سر مریرو ولدادا او فتا زبان آتو لر، یعنی مستعمل ہم مریر تو گڑا کاریم اسہ کچ اسسکان سر ہلیک، واگہ داوَڑ مفک تو دا اسُل ہندن ءِ دن کہ کس اس چاکے، ولدا کپ تا۔ براہوئی زبان اٹ مروک نوشت آتے ہُنگے تو او فتیان ہم بھلو کچ اس لس بندغ اسکان ایہن ہم سر مفسہ، دانا سوب آتیا ہم شرہ نا بھلو گنجائشت اس ارے۔ ولے ہرا فتسکان کہ سر مریرہ، او فک ہم دا کل 'مواد' آتے خوانپسہ۔ دن پانگ مریک کہ براہوئی زبان اٹ مروک آنو شت آک گیشتری ہمو تپہ اسکان سر مریرہ، ہرا تینٹ نوشتہ کیک۔ نثر و نظم ہڑ تو م آپڑ تا حالیت ہندن ءِ، ولے ہرا شاعری تے 'کیسٹ نا شاعری' پانگ، او فک لس بندغ اسکان سر مسنو، و داسہ ہم سر مر ساہنگ ءُ۔ یعنی گشندہ غا تا باٹ پاروک آ شاعر یک لس بندغ اسکان سر مریرہ۔ وخت اس کہ نوشت اٹ بروک 'مواد' آتے تینٹ نوشتوک آک ہم پورَ وخوانپسہ۔ دانا ہم تخین اٹ کیہی سوب آک ارير۔ اسہ سوب اس تو دادے کہ براہوئی ادب اٹ دُن ءُ نقاد اس ودی متنے، ہرا نوشت آتا جاچ ءِ ہلے وخوانوک آتا راہشونی ءِ کننگ کے کہ او فتا است خواہی نا مواد آک ہرا نوشتوک نا نوشت آتیٹی ساڑی ارير۔ داوَڑ تے ہُنگے تو نن دا پانگ کینہ کہ براہوئی ادب اٹ نوشت آتیا ہیت کننگ نا تو بنا مروءِ، ولے او فتیا تنقید نا بنا دا سکان متنگ کتنے۔ واگہ دا ہیت ءِ راست تکنگے تو دا ہم پانگ مریک کہ براہوئی ادب اٹی دا سکان نقاد ودی متنے۔ وتا نکہ ادب اسے ٹی نقاد ودی متنے، اودے لس خوانوک ہچ گہس رسینگ کپک۔ انتئے کہ تا نکہ ادب اسے نا راتسکی مونی اتنگتنے، اوڑ کن خوانوک ءُ ہم ودی کننگ مفک۔ دا ودا وَڑ انا کیہی سوب آک ارير ہرا فتیان براہوئی ٹی مروک نوشت آک لس بندغ یا خوانگ نا است خواہی تخوک اسکان سر متنگ کپسہ۔ دا حالیت اٹ براہوئی زبان اٹ مروک نوشت آتے زبان نا سیبو گوندنگ تخین اٹ بیرہ است ءِ سیبو تتنگ کن تو جوان مرو، ولے راتسکی نا پڑ آ ہُنگے یا چاہندار آتا زبان تارکھا نا بابت فلسفہ غاتے مونی تخنگے تو دا نوشتئی مواد آک زبان نا رکھا کن گنج اس پانگ مفسہ، زبان اسے نا رکھا کن ادب ءِ سیبو تلّوک آتیا داز مواری ہم بریک کہ او فک دا ادب ءِ لس بندغ اسکان سر متنگ کن وسیلہ جوڑ کیر۔ داڑ تون اوار زبان نا کہوک وگم مروک آلوز آتے زندہ کننگ، او فتے لس بندغ اسکان رسیفنگ و رواج تتنگ کن ہم گام گیج کننگ المی ءِ۔ تخین اٹ زبان نا رکھا نا بابت دا بیرہ اسہ گام اس مرو، ولے دا ہم راست ءِ کہ مزل اسکان سر متنگ کن ہر گام انا بھلو اہمیت اس مریک۔

''زدہ'' وساجد نذیر نا عشق

''زدہ'' اونا پن ءِ اونا خرین آ زند ءِ زندہ تخِک ستم ظریفی نا حد ءِ کہ ''زدہ'' نا مصنف نا کزیہ دے کتاب نا پشت آ غلط نوشتہ ءِ۔ داڑان پاش مریک کہ ''زدہ'' ءِ اِشتافی اٹ چھاپ کننگا نے۔

ساجد نذیر نا شاعری اونا داخلی زندنا درشانی ءِ کیک اونا شاعری نا موضوع تقریباً اُست خننگک اوتینا غریبی' محبوب نا تینا وفا ءِ وتینا بدقسمتی ءِ نازیفک تینا بدقسمتی نا بنا ءِ تینا باوہ و لُمّہ نا کزیہ پانک ارٹمیکو تینا بدقسمتی تینا اِیڑ نا قبل از وقت کزیت ءِ پانک دا موت آن اونا زند انا ڈھکیا یک دڑد و غمک وڈّیرہ اودے لُمّہ و ایڑ آن بیدس پین دوخو انظر بتنے دنکہ

دوست آتے تون اوار ہم
دشمنک ہشانو اُست ءِ
لُمّہ وایڑا سے نا سیخا کہ سکوہ ای
اے مہربان باوہ تینا کہ سکوہ ای
تنیا اُٹ شار سے ٹی
مونجا اُٹ شار سے ٹی

ساجد نذیر تینا زند نا اسہ پین حقیقت اس پاش کرینے کہ او بیرہ خاچنگ کن بُرا غا ہنا کہ ہندا سوب ءِ کہ اودے اِرغ دیر کننگ اٹی اخہ درمشکل مسونے دنکہ۔

لنگڑ ملاس ہر شام
غم اٹ اداس ہر شام

ساجد نا شاعری فطری یا عاشقی شاعری ءِ ایہن دا قول مشہور ءِ کہ ہر عاشق شاعر مفک ولے ہر شاعر عاشق اس ارے تو ای کوشت کیوہ کہ اونا شاعری آن اونا عاشقی وعشق انا داستان ءِ اخذ کیوہ تو ای سمجھیوہ کہ اونا روح ءِ تکلیف مفرو۔

ساجد نذیر نا محبت نا شروع اونا اسکول زمانہ غان متنگ کیک انتئے کہ چنکی ٹی ہچو بندغ اس مفک تو ہندا سوب آن بھازی چہرہ غاک اونا خن تا مون آ ٹو ولے اونا است ٹی اسہ مخصوص ءِ صورت اس جاگہ کیک دنکہ۔

بھاز ءِ صورت دا جہان اٹ ربّ نا
اف ضروری کل ناشید امرین
شاید اوے کیہی منصوبہ غاتیان و کیہی وخت آتیان پد اظہار ءِ الفت نا موقع دُو برو
حقیقی آ زند تو فلمی ءِ زند اس اف کہ ہر گڑا
مہالو آن جوڑ مرے چھٹی نوشتہ کننگ ورادہ
کننگ نا سلسلہ غاک شروع مسر آ خرا و تینا
محبوب آ چہرہ ءِ تینا مہرنا تخین ءِ کرفک

دنکہ او پانک۔
مہرانا آغاز مس
مہرانی پرواز مس
عمر نا بھلنی تون اوار اوار محبت تے پین بڑزا
مرسہ ہنا اخر اودے اونا محبوب آ چہرہ تون
محبت اٹی ودیکی برسہ کرے او تینا خط آ تیٹی
تینا است نا احوال تون اوار وارشیئر ہم
لکھنگ ءِ شروع کرے پانک۔
سر کریٹہ صنم نے آ شیئر وغزل
بحر ءِ یا کہ وزن شاعری نا وڑاٹ
وخت تون اوار اوار اوفتا ملاقات آک
شروع مسر او فتا ہیت وگپ آک مرسہ
ہنا راسہ ایلو تون قول وقسم نا اقرار آک مسر
ساجد پانک۔
گگ تہار ءِ شام اسے ٹی بسک مقام اسے
ٹی
ہر فے قسم خدا نا وعدہ کرے وفانا
اے دوست مہربان آ دوئے تخا قرآن آ
محبت اٹی انتظار و وخت انا بھلو کڑ دار ئسے
محبت اٹی انتظار' وخت و گھڑی است نا
حساب و کتاب موبائل دور آن مست
ئس۔ داسہ سائنس نا ترقی محبت نا مشکل
آتے کم کرینے۔
ساجد تینا محبوب تون تہارمہ غانن تیٹی
است آ تا روشنائی و زیبائی ءِ بھاز خوک
آن ہرانے اودے وخت و گھڑی نا
حساب تون تعلقداری تخو کا است آ تیاں
واخمی ئس دنکہ او پانک۔
کنے ہم دوست ءِ اے سنگت ہر تیر بند نا
استاک
ہمو استاک نے دوست ءِ اَست آن
بنگٹ سنگت
او تینا محبوب تون اسہ میدان اسے ٹی
ملاقات کریکہ اودے قومی وسماجی رسم ودود
آ تا بندش آن معلومدار ئس۔ ہندا سوب ءِ
ہمو گھڑی آ انت کیفیت آک مسرہ قومی
دود و ربیدہ غاتے پرغنگ آن ہر اخلیس
او فتے مسوس او ہمو خلیس ءِ داوڑ
درشان کیک۔
ملاقات مسک ننکان سے ٹی
زرس مُر داخلق آن میدان سے ٹی
اسل سیک اَلو او نانتے ٹی
نہ ئس جان اسٹ نا نا جان سے ٹی
قومی دود آتے پرغنگ نا ہرا سزا مریک
او نا بار واٹ پانک۔
کنے پارے ہمت کہ ساجد نذیر
نو امف گوہنگون طوفان سے ٹی
ساجد نا عشق تینا کلائمیکس نا کنڈ آ رواں
ئس محبوب نا تینا وفاداری تینا خوشی محبوب نا
مون آ او نا اہمیت اخہ درئسکہ پانک۔
ساہ ءِ تینا سر کریکہ او ضرور
کوک ای گلفام کریٹہ بسکہ
دا مقام دیچا ہر ائس عشق نا
اُست ءِ بے آرام کریٹہ بسکہ
زندگی ٹی مزہ اس ساجد نذیر
انتظار ہر شام کریٹہ بسکہ

☆☆☆☆☆

لالا صدیق بلوچ، مہربان ءُ استاد اس

.....دوست جان نور.....

کوئٹہ نا اسہ یخ آن تفوک ءِ سہب اسے تون بھاز سیر تُغ خاچوک ئسہ کہ انا گت سیل فون انا گھنٹی مُر آن خف تیا تما، گڑا پُر انگا تغ ءِ الوئی تما۔ تا نکہ بش مسٹ، فون انا بیل بند مسوس۔ ولے بیل انا بند متنگ تون اسہ 'میسج' اسے نا ہنگ تون است ءِ مونجا کروک ءِ کلہو اس رسینگا۔ ہرادے خوانگ آن پدای ساہت ساہت اسے کن بارّسٹ۔ و وار وار ہندا میسج ءِ خوانسا ہناٹ۔ دا سہب 6 فروری 2017ء نا سہب اس ئسکہ۔

میسج دن ئسکہ:

''خواجہ دوست! لالا صدیق بلوچ داسہ نا نیام اٹ سلتنے۔ او کزیت کرینے۔ دا میسج ءِ امنا کننگ کن است خوا تو کہ۔ ای حیران ئسٹ و پہہ متوٹہ کہ انا گت دا انت مس؟ دمدستی ای تینا فیس بک نا ٹائم لائن آ ہناٹ، و معلومداری ہلنگ نا بنا ءِ کریٹ تو بیرہ او نا پن وفوٹو تے خناٹ۔ بندغ ہراتم زندہ ننا نیام اٹ مریک تو نا چکار اسُل او نا جتا متنگ نا گمان نا کنڈ آ ہنپک۔ ولے ہراتم جتا مریک تو است دتر نا خرّ ینک خلیک۔ اسُل ہندن نا رشتہ ئس۔ ماس کمیونیکیشن نا کن تون اوار غٹ طلب علم آک لالا بلوچ آن بھاز متاثر ئسن۔ انتئے کہ او تینا زندانی 'آزادی رائے' ءِ اولیت تسکہ۔ و میڈیا غا بندش و آمریت خلاف ہیت کریکہ۔ کنا جوان است آ بریک کنا لالا تون اوڑ دہی ڈیلی آزادی کوئٹہ نا ہیڈ آفس اٹی مس، ہراڑے او تینا نشست آ تو لوک ئسکہ۔ دا سال 2016ء ئسکہ۔ ہراتم کنا ایم اے میڈیا اینڈ جرنلزم نا او لیکو سال بنا کریس۔ بھاز شوئق ئس نوشتہ کننگ، خوانگ نا و اینو ہم ارے۔ لالا بلوچ نا نواسہ بیبرگ بلوچ ہرا کہ کنا جوان ءِ سنگت اسے، کنے اوڑ تون ملفے۔ کنا او لیکو آرٹیکل ہندا ڈیلی آزادی کوئٹہ ٹی 21 مئی 2016ء نا دے شینک مس۔ ہرانا سر حال ئس ''لہو سے گھرا ہوا ہوں۔'' بھاز کم لوز آتیا تالان دا آرٹیکل، ہرادے کنا است بڈی کن شینک کننگا تا کہ ای بروک آ دے تیٹی نوشتہ کیو، ولے پانگا کہ کوشت کر سوشل ایشو تیا، تینا راج انا ویل آتے مونی اتنگ کن تینا خیال آتے مونی اتہ۔ تا کہ غٹ خوانز، و چار کہ نا ویل آک انت ءِ۔ دا لوز آتے ہرا فتے 2016ء ٹی کنے لالا صدیق بلوچ پارے۔ اونا مار

آصف بلوچ ہم ہندا ہیت آتے مونی کنے اسکان سر کرے۔ لالا صدیق بلوچ داسہ نا نیام اٹ سلتنے، ولے او ہرا سوچ ءِ او نا نیام اٹی اِلا ہنا، نئے اونا خاص خیالداری ءِ کروئی ءِ، و اوڑ اعمل کروئی ءِ۔ صحافت نا دنیاٹی او کنا است انگا استاد ءِ، ہراڑان ای بھاز متاثر مسنٹ۔ لالا صدیق بلوچ نا سیاسی وصحافتی دنیاٹی بھاز خاص ءِ کڑ دار اس مسنے۔ اونا جند پاریکہ کہ ''مرک انا خلیس آن سیاسی سوچ ءِ بدل کننگ کپرہ۔'' و او ہندن کرے۔ مدام راتسکی ءِ مون آ تخسا ویل آتیان اس ءِ معلومداری ترسا ہنا۔

☆☆☆☆☆

لالا صدیق بلوچ.....یات آک

.....بالاچ حمید نور.....

منہ بندغ اس تین کن زندہ مریرہ، و مَنٹ اس ہندن ءِ مریرہ ہرا فتے ایلو فتے کن زندہ متنگ وَڑک۔ لالا صدیق بلوچ ہمو بندغ آتیان ئس، ہرا ایلو فتے کن زندہ متنگ ءِ دوست تو ریکہ۔ ای لالا صدیق بلوچ تون بلوچی اکیڈمی کوئٹہ ٹی درستی راستی مسٹ، او لیکو خننگ تون او است اٹی جاگہ کروک ءِ بندغ اس ئس۔ اونا ہیت آتیٹی عاجزی ئسکہ، و اونا بشخندہ نیک و ماخول ئس، ہرا دا ہیت انا شاہدی ءِ کہ جوان انگا سیرت والا بندغ کس اسے آن بُغر مفک، و نئے کس اسے تون ریس کیرہ۔ صدیق بلوچ بلوچستان نا صحافت نا دنیا ٹی اسہ پنی و چاہندار ءِ نوشتکار اس ئسکہ۔ اونا صحافت نا کاریم ہمو دور اٹی بنا کریس، ہراتم بلوچستان اٹی صحافت داخس پنی اَلوکہ، ولے او دا پڑاٹ پہی سلیس و اونا صحافت داسہ بلوچستان اٹ ہندن تالان ءِ کہ داڑان کس اس ہم نا بلداف۔

اوڑان خرّ کی پین زیات مس۔

داکان مُست ہم ای کیہی وار و کیہی جاگہ غاتیا لالا صدیق بلوچ نا پن ءِ بنکسٹ، انتئے کہ او بلوچی اکیڈمی نا مسکوہی چیئرمین ہم مسنے، و گڑا اس کتاب ہم نوشتہ کرینے۔ ولے مون پہ مون مِلنگ نا وَڑ متویس۔ صدیق بلوچ تون کنا ارٹمیکو اوڑ دہی ہمو وخت مس ہراتم او تینا ہڑدے ئی اخبار 'آزادی' ٹی ہفتہ وار بلوچی پنہ شینک کننگ

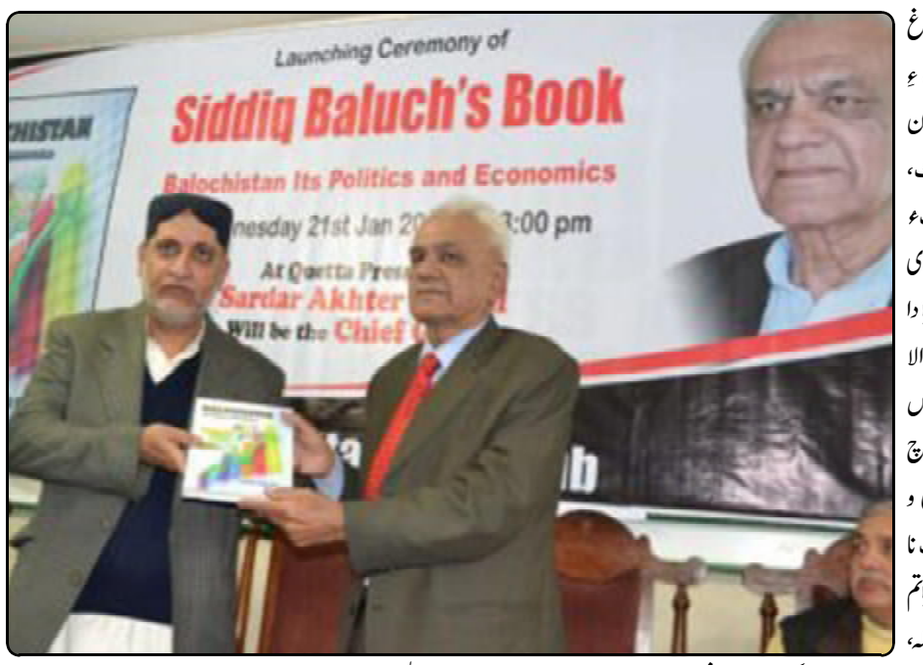

نا بنا ءِ کرے۔ گڑا سنگت رفیق دا بابت کنے حوال کرے و شوئق انا سوب آن او نا ہیت ءِ ہلکٹ، بلوچی پنہ غا کاریم نا دے تیٹی ولے داسہ کہ ای او نا دفتر اٹی کاریم کریٹہ تو اوڑ تون است انا کام آ گپ کننگ نا وار رسینگا سس۔ او اسہ سادہ و خوش تَب ءِ بندغ اس ئس۔ او نا اسہ اسہ ہیت کنا جوان است آ بریک۔ او ملنڈ اٹ پاریکہ کہ خدا بندغ ءِ ڈغار آ پھسات کن راہی کرینے، جوان پھسات کبو۔ حالانکہ دا راتسکی اس اف، او دا ہیت ءِ ملنڈ اٹ کریکہ، انتئے کہ اینو نا انسان بیرہ فتنہ نا خواہندار ءِ۔ ہندا سوب آن او پاریکہ کہ اینو بندغ آک ہرا کاریم ءِ کننگ ء، اصل اٹ او فتے دا کاریم کن راہی کننگ تنے، یعنی او فتے پھسات کن راہی کننگ تنے۔ او نا دا ہیت پاش وَڑ اٹ پین و فلسفہ نا طالب علم آتے کن تخین اٹ پین وَڑ اسے، اگہ دادے لس بندغ اسے نا مون آ پاس تو آسمان اٹ للگ کہ او دُن ءِ ہیت امر کننگ کریکہ، دا فلسفہ ءِ تو ای ہم جوانیکا تشریح کننگ کپر وٹ۔ صدیق بلوچ نا صحافتی زندانا بنا ہرا کان مس، وامر مس؟ دانا ذکر کیہی جاگہ غاتیا مرو ءِ، ولے ای داخس ضرور پاوہ کہ او نا نیک دلی و است خواہی نا حالیت دائس کہ کیہی طالب علم آتے خوانگ نا وار خواہی ترفنگ کن تینا اُرا ٹی رہینگ نا موکل تسوس، ہرا کوئٹہ ٹی خوانگ یا تیاری کن بسرہ۔ او فتے نئے بیرہ تینا اُراٹی جاگہ تسوس، بلکن او فتے کاریم ہم تسوس، وتُو انا تخواہ ہم تسکہ تا۔ او نا خرّ کی تخین اٹ اسہ بھاز بھلو شرفمندی اس ئس۔ لالا صدیق نا غٹ آن زیات ہرا گڑا کنے دوست ئس، او او نا خُلکت اٹ ہیت کننگ ئس۔ ارٹمیکو او ہر است تون اخلاق اٹ ہیت کریکہ۔ غٹ اتون اسہ وَڑ پیش بسکہ۔ اسُل کہ او اسہ چناس مروس، ورناس یا او نا جند انا وئی انا سنگت اس۔ دا وَڑ ہر بندغ اٹ متنگ کپک، بلکن است اسٹ اسُل کہ او پاریکہ کہ او نا دا ہیت پاش وَڑ اٹ پین و فلسفہ نا طالب علم آتے کن تخین اٹ پین وَڑ اسے، اگہ دادے لس بندغ اسے نا مون آ پاس تو آسمان اٹ للگ کہ او دُن ءِ ہیت امر کننگ کریکہ، دا فلسفہ ءِ تو ای ہم جوانیکا تشریح کننگ کپر وٹ۔ صدیق بلوچ نا صحافتی زندانا بنا ہرا کان مس، وامر مس؟ دانا ذکر کیہی جاگہ غاتیا مرو ءِ، ولے ای داخس ضرور پاوہ کہ او نا نیک دلی و است خواہی نا حالیت دائس کہ کیہی طالب علم آتے خوانگ نا وار خواہی ترفنگ کن تینا اُرا ٹی رہینگ نا موکل تسوس، ہرا کوئٹہ ٹی خوانگ یا تیاری کن بسرہ۔ او فتے نئے بیرہ تینا اُراٹی جاگہ تسوس، بلکن او فتے کاریم ہم تسوس، وتُو انا تخواہ ہم تسکہ تا۔ او نا خرّ کی تخین اٹ اسہ بھاز بھلو شرفمندی اس ئس۔ لالا صدیق نا غٹ آن زیات ہرا گڑا کنے دوست ئس، او او نا خُلکت اٹ ہیت کننگ ئس۔ ارٹمیکو او ہر است تون اخلاق اٹ ہیت کریکہ۔ غٹ اتون اسہ وَڑ پیش بسکہ۔ اسُل کہ او اسہ چناس مروس، ورناس یا او نا جند انا وئی انا سنگت اس۔ دا وَڑ ہر بندغ اٹ متنگ کپک، بلکن است اسٹ اسُل کہ او پاریکہ کہ او نا دا ہیت پاش وَڑ اٹ پین و فلسفہ نا طالب علم آتے کن تخین اٹ پین وَڑ اسے، اگہ دادے لس بندغ اسے نا مون آ پاس تو آسمان اٹ للگ کہ او دُن ءِ ہیت امر کننگ کریکہ، دا فلسفہ ءِ تو ای ہم جوانیکا تشریح کننگ کپر وٹ۔ صدیق بلوچ نا صحافتی زندانا بنا ہرا کان مس، وامر مس؟ دانا ذکر کیہی جاگہ غاتیا مرو ءِ، ولے ای داخس ضرور پاوہ کہ او نا نیک دلی و است خواہی نا حالیت دائس کہ کیہی طالب علم آتے خوانگ نا وار خواہی ترفنگ کن تینا اُرا ٹی رہینگ نا موکل تسوس، ہرا کوئٹہ ٹی خوانگ یا تیاری کن بسرہ۔ او فتے نئے بیرہ تینا اُراٹی جاگہ تسوس، بلکن او فتے کاریم ہم تسوس، وتُو انا تخواہ ہم تسکہ تا۔ او نا خرّ کی تخین اٹ اسہ بھاز بھلو شرفمندی اس ئس۔ لالا صدیق نا غٹ آن زیات ہرا گڑا کنے دوست ئس، او او نا خُلکت اٹ ہیت کننگ ئس۔ ارٹمیکو او ہر است تون اخلاق اٹ ہیت کریکہ۔ غٹ اتون اسہ وَڑ پیش بسکہ۔ اسُل کہ او اسہ چناس مروس، ورناس یا او نا جند انا وئی انا سنگت اس۔ دا وَڑ ہر بندغ اٹ متنگ کپک، بلکن است اسٹ

تنگ نظری (Sectarianism)

.....ڈاکٹر سلیم کرد .....

تنگ نظری نا لغوی معنہ و مطلب بخیل نظر، کم حوصلہ ءِ۔ دا اصطلاح آن مراد ءِ کہ الس نا گیشتری آن جتا منگ و اسہ جتاء ڈل اسیٹی بدل منتگ، و تینا فکر و نظر ءِ گٹ تخنگ۔

دا اصطلاح انگریزی لوز (Sect) آن پیش تمانے۔ ہرا فرقہ طائفہ وڈل انا معنہ ءِ تخنگ و دا اصطلاح الس آن جتا مروک آ ڈل انا معنہ ٹی پانگ۔

دا اصطلاح مذہب اٹی محدود سوچ و فکر تخوک آ فرقہ، قوم پرستی ٹی تینے بھلو قوم اس تلنگ و ایلو قوم تے تینے آن کم خیال کننگ، ہندن ادب اٹی کم حوصلگی، بخیل نظر و سیاست اٹی تنگ نظر، ٹیٹ اسیجا سلوک آ اصول آ تیا سیاست کننگ کن کاریم اٹ اتنگک۔ ترقی پسند سیاسی مفہوم نا حوالہ اٹ دا مزور جنبش نا تہٹی چپ دوئی و موقع پرستی ناوڑ تیان اسہ وڑ اسے۔ داوڑ وڈول نا سیاست مزور تحریک ءِ ایلو خواری کش تپہ غا تا بھلو بشخ اسے آن جتا کیک۔

خواری کش تپہ آ تا نف و فائدہ نا سیاست اٹ تنگ نظری نا خاص انگا نشانیک داوڑ ءِ۔

کہ دا وڑ انا فکر و نظر خواری کش تپہ غا تا یکوئی و او فتا اسیجا جہد و کوشت و اسہ پلیٹ فارم اس اڈ تتنگ نا لتاڑ اٹی بریک، الس نا لس خواست آ تا وڑ اٹ جمہورت، قومی آ جوئی و کسبکار نا حق آتے دوئی کننگ نا جہد و کوشت آ تا مقابلہ ٹی نفی نا چپ انگا کسر ءِ دوئی کیک۔ الس آن سوچ و فکر آن مون آ ہنگ یا الس آن پد تمنگ تنگ نظری نا اسہ خاصیت اسے۔

تنگ نظر ڈل آک روزگار تا خواست آتے، وختی نعرہ غاتے اہمیت ایترہ، و کسبکار مزور و ایلو خواری کش آ تا ٹریڈ یونین، پارلیمانی جہد و ایلو الس نا خواست آتے اہمیت تفسہ۔

تنگ نظری آ باور کروک آک جہانی سا مراج دشمن قوت آ تیا وشون ہلوک آ ملک آ تا مزور و ایلو خواری کش آ تپہ غا تا نیام اٹی یکوئی اواری نا جہد و کوشت آ تا اصول ءِ منپسہ۔

تنگ نظری راست دو انا کڑ دہ ئی، عقیدہ پرستی، اسیجا سلوک، بند و چپ دو انا وار خلوک و انتہا پسندی نا نتیجہ ءِ۔ دا تینا تنگ انگاہد آتے ٹی بندی مریک، الس نا گیشتر بشخ آ تیان ہر وڑ وڈول نا ربط ءِ پرغنگ۔ و آخر کار دا عقیدہ پرستی نا فکر و نظر ءِ خوندی کرسا سائنسی اصول آ تا بیان و خاہوتی عمل اٹی جدلیاتی چک و تاڑ ءِ گیرام کننگ تنگ نظری نا بنیادی کاریم ءِ۔

تنگ نظری خاہوت اٹی مزور تپہ نا جنبش ءِ مزور آتے ایلو خواری کش سیوتی تیان جتا کیک۔ خواری کش آ تا جنبش نا تہٹی جہد و کوشت نا وخت آ تینا غلط عمل نا وڑ تے اٹ خواری کش تپہ غا تا یکوئی ءِ نسخان اینک، و ایلو بے سبھی تا کنڈ آ دیک۔

تنگ نظر بندغ شرہ نا وخت آ بھاز شیف کا ہک، ہرا او نا مخصوص آ ذہنیت ءِ پاش کیک۔

تنگ نظر بندغ اٹی علم، وژن، سگ و حالیت آ تا چاہنداری، شعور و بدل مروک آ دنیا نا معاملہ غاتیان پہہ ئی نا سخت کمتی مریک۔

فلسفہ نا مفہوم و معنہ اٹ تنگ نظری عمل و سوچ اٹی اسہ وڑ اسے نا داخلیت پسندی ارے، ہرا مچی ءِ اسٹ وکل ءِ جزانا کیرغ اینک۔ و پارٹی نا باسک آک پارٹی نا مصلحت آ تا، و پارٹی جنبش نا مصلحت آ تا کیرغ مریک۔

ویل آتے چٹفنگ نا کسر دادے کہ کل و جز انا ہڑ تو م آ پہلوتے جدلیاتی وڑ اٹ گنڈ ننگے۔ کل ءِ اولیت تتنگے، بنیادی خیال کننگے، خاہوت نا کل تپہ غا تا جہد و کوشت و پارٹی نا تہہ انا جہد و کوشت آتے ٹی تنگ نظری نا زدانی جہد کننگ مزور و ایلو خواری کش تپہ غاتے کن فرض اول ءِ۔

ہندن مذہب، سیاست، ادب و قوم دوستی ٹی کشادہ نظر، بالغ الفکر راہ ورا ہند آتے مون آ اتنگے، تا کہ بند انگا سوچ و نظر تینا ماس تے دسپ۔ و کشادہ نظری وڈّ سا کے، کشادہ نظری انسانی خاہوت اٹی امن ایمنی، آسودگی و شونداری نا ضمانت ءِ، بندغی سوچ انا آدینک ءِ، وہرا مہر و مریبت، رواداری و ایلو فتا جوزہ وحق آ تا نگہوانی نا راہ ورا ہند ءِ۔

لالا صدیق بلوچ، مہربان ءُ استاد اس

.....دوست جان نور.....

کوئٹہ نا اسہ یخ آن تفوک ءِ سہب اسے تون بھاز سیر تُغ خاچوک ئسہ کہ انا گت سیل فون انا گھنٹی مُر آن خف تیا تما، گڑا پُر انگا تغ ءِ الوئی تما۔ تا نکہ بش مسٹ، فون انا بیل بند مسوس۔ ولے بیل انا بند متنگ تون اسہ 'میسج' اسے نا ہنگ تون است ءِ مونجا کروک ءِ کلہو اس رسینگا۔ ہرادے خوانگ آن پدای ساہت ساہت اسے کن بارّسٹ۔ و وار وار ہندا میسج ءِ خوانسا ہناٹ۔ دا سہب 6 فروری 2017ء نا سہب اس ئسکہ۔

میسج دن ئسکہ:

''خواجہ دوست! لالا صدیق بلوچ داسہ نا نیام اٹ سلتنے۔ او کزیت کرینے۔ دا میسج ءِ امنا کننگ کن است خوا تو کہ۔ ای حیران ئسٹ و پہہ متوٹہ کہ انا گت دا انت مس؟ دمدستی ای تینا فیس بک نا ٹائم لائن آ ہناٹ، و معلومداری ہلنگ نا بنا ءِ کریٹ تو بیرہ او نا پن وفوٹو تے خناٹ۔ بندغ ہراتم زندہ ننا نیام اٹ مریک تو نا چکار اسُل او نا جتا متنگ نا گمان نا کنڈ آ ہنپک۔ ولے ہراتم جتا مریک تو است دتر نا خرّ ینک خلیک۔ اسُل ہندن نا رشتہ ئس۔ ماس کمیونیکیشن نا کن تون اوار غٹ طلب علم آک لالا بلوچ آن بھاز متاثر ئسن۔ انتئے کہ او تینا زندانی 'آزادی رائے' ءِ اولیت تسکہ۔ و میڈیا غا بندش و آمریت خلاف ہیت کریکہ۔ کنا جوان است آ بریک کنا لالا تون اوڑ دہی ڈیلی آزادی کوئٹہ نا ہیڈ آفس اٹی مس، ہراڑے او تینا نشست آ تو لوک ئسکہ۔ دا سال 2016ء ئسکہ۔ ہراتم کنا ایم اے میڈیا اینڈ جرنلزم نا او لیکو سال بنا کریس۔ بھاز شوئق ئس نوشتہ کننگ، خوانگ نا و اینو ہم ارے۔ لالا بلوچ نا نواسہ بیبرگ بلوچ ہرا کہ کنا جوان ءِ سنگت اسے، کنے اوڑ تون ملفے۔ کنا او لیکو آرٹیکل ہندا ڈیلی آزادی کوئٹہ ٹی 21 مئی 2016ء نا دے شینک مس۔ ہرانا سر حال ئس ''لہو سے گھرا ہوا ہوں۔'' بھاز کم لوز آتیا تالان دا آرٹیکل، ہرادے کنا است بڈی کن شینک کننگا تا کہ ای بروک آ دے تیٹی نوشتہ کیو، ولے پانگا کہ کوشت کر سوشل ایشو تیا، تینا راج انا ویل آتے مونی اتنگ کن تینا خیال آتے مونی اتہ۔ تا کہ غٹ خوانز، و چار کہ نا ویل آک انت ءِ۔ دا لوز آتے ہرا فتے 2016ء ٹی کنے لالا صدیق بلوچ پارے۔ اونا مار

آصف بلوچ ہم ہندا ہیت آتے مونی کنے اسکان سر کرے۔ لالا صدیق بلوچ داسہ نا نیام اٹ سلتنے، ولے او ہرا سوچ ءِ او نا نیام اٹی اِلا ہنا، نئے اونا خاص خیالداری ءِ کروئی ءِ، و اوڑ اعمل کروئی ءِ۔ صحافت نا دنیاٹی او کنا است انگا استاد ءِ، ہراڑان ای بھاز متاثر مسنٹ۔ لالا صدیق بلوچ نا سیاسی وصحافتی دنیاٹی بھاز خاص ءِ کڑ دار اس مسنے۔ اونا جند پاریکہ کہ ''مرک انا خلیس آن سیاسی سوچ ءِ بدل کننگ کپرہ۔'' و او ہندن کرے۔ مدام راتسکی ءِ مون آ تخسا ویل آتیان اس ءِ معلومداری ترسا ہنا۔

☆☆☆☆☆

Daily TALAR Noshki روزنامہ تلار نوشکی

20 جولائی 2020ء

عبادت آتا بادشاہ

عبادت آتیٹ دعا ناہمو حیثیت ءِ ہر اکن خورنا گڑاٹی ''بے'' اناءِ۔

باباجان بلوچ

حضرت ابوذر غفاری فرمائفک کہ عبادت آتیٹ دعا ناہمو حیثیت ءِ ہر اکن خورنا گڑاٹی ''بے'' اناءِ۔

دین اسلام اٹی دعا نا بھلو اہمیت اسے۔ دادے عبادت نا مغز پانگا نے۔ حضرت انسؓ روایت کیک کہ حضور اکرمؐ ارشاد فرمائفے:

بدل: "دعا عبادت نا مغزءِ۔"

حضرت ابو ہریرہ روایت کیک کہ اسہ وار اس حضور اکرمؐ فرمائفے:

بدل: "دعا مومن نا سلاہہ' دین نا تمبہ و آسمان وڈغار نا نورءِ۔" (حاکم)

اسہ جاگہ سے آ حضور اکرمؐ ارشاد فرمائفے:

بدل: ''انت ای نمے دن ءُ گڑاس پاپر نمے نما دشمن آن نجات ترفے' ونما رزق ءِ بھاز کے۔ نن و دے اللہ تعالیٰ غان دعا خواہسہ ہبو کہ دعا مومن نا سلاہہ ءِ''۔

دعا اللہ تعالیٰ غان خیر طلب کننگ ءِ پارہ۔ و دا افضل عبادت اسے۔ انتئے کہ دعا کروک آ تینا جند ءِ عاجز محتاج و تینا پر وردگار ءِ حقیقی قادر و حاجت روا تکک' و امنا کیک۔ دعا است انا تہہ آن کنتگے تو او مقبولیت نا درجہ ءِ دوئی کیک۔ دارداٹ اسہ حدیث مبارک اس ہم بسنے۔

اللہ نا رسولؐ ارشاد فرمائفک:

بدل: ''خبر دار مبو! بے شک اللہ تعالیٰ غفلت آ تون گوازی کروک آ است انا اومیت اٹ اللہ تعالیٰ نا بارگاہ ٹی دعا کن دو تے بڑزا کیک تو اللہ تعالیٰ اوڑا نظر شا پک۔ بندغ ولدا دعا کیک، اللہ تعالیٰ ولدا اونا کنڈ آ ہر پک۔ بندغ ولدا اوغسا' خڑ ینک خلیک تو اللہ تعالیٰ اودے بنک۔ و فرشتہ غاتے پائک: ''اے کنا فرشتہ غاک! کنے تینا دا بندغ آن حیا بر یک کہ کنے آن بیدس اونا کس اس اف، دانا دعا ءِ ای قبول کریٹ۔ ودانا اومیت آتے ای پورو کریٹ کہ بندغ نا دعا و اوغنگ خڑ ینک خلنگ آن ای حیا کیوہ''۔

اسہ حدیث اسیٹ بسنے کہ ہر اوخت تغ زور مرے تو ذکر کبو و نماز ءِ زرہ سیکن پد شابو، دن مف کہ استغفار نا خواست و تغ انا زورا کی نا سوب آن بدعا پیش تمپ۔

عالم آک پارہ کہ دعا کننگ آن مست وضو کنتگے' ولدا قبلہ غا مون ءِ تر سہ دو زانو (اگہ مننگ کرے) نہ تو با ادب تو لے۔ دعا شروع کننگ آن مست اللہ نا کنڈ آ مچ آ توجہ مرے۔ است ءِ وس اسیکان دنیاوی حالیت آتیان پاک کے' و عضو غاتے عاجزی نا انداز اٹ تخے۔ تنیا انگا دعا نا بابت پانگا نے کہ دا کرار انگا تو اراٹ مرے۔ حضرت حسن بصری نا قول ءِ ''کرار انگا تو اراٹ دعا کننگ اعلانیہ دعا کننگ آن ہفتاد درجہ زیات افضل ءِ''۔

حضرت عبداللہ ابن عباس آن روایت ءِ کہ حضورؐ ارشاد فرمائفے:

بدل: ''ہر اتم نمے آن کس دعا کے تو داوڑ پاپ:

اے اللہ! اگہ نارضا ارے تو کنے ماف کرُ و اگہ نارضا ارے تو نی کنے آرحمت کرُ' و اگہ نا رضا ارے تو کنے روزی ایت' بلکہ تینا کنڈ آن پورو عزم اتون گون اللہ غان دعا خواہے' و یقین کے کہ بے شک ہمو ذات انت اس کہ خواہے کیک، کس اس دن ءِ اف کہ اوڑا زور شانے و تینا کاریم ءِ کرفنگ کے''۔ (صحیح بخاری)

سجدہ نا حالیت اٹی بندغ تینا رب آن بھاز خڑک مریک۔ ہندا خاطر آن کچین ہندادے کہ سجدہ نا حالیت اٹ اوڑان خواہنگے۔

نبی کریمؐ ارشاد فرمائفک:

''سجدے نا حالیت اٹی بندغ تینا رب آن بھاز خڑک مریک۔ گڑا نم ہندا حالیت اٹ جوان دعا خواہسا کبو'۔

حضور اکرمؐ نا ارشاد پاک ءِ۔ ''گناہ گار آ بندغ زمانہ غان فریشان قبولیت کن دعاءِ قبول کپک''

دعا پکا انگا یقین تون خواہنگے' بس است اٹ ہندا یقین پکا مرے کہ اللہ رب العالمین ءِ۔ ولدا او دعا تے بنک و قبول کیک۔ او بیرہ ہمو نا دعا ءِ بنپک' ہرا اوڑان غافل و بے پروا مرے۔

حضرت ابو ہریرہ غان روایت ءِ کہ حضورؐ ارشاد فرمائفے:

بدل: ''ہر اتم نمے آن کس دعا کے تو داوڑ پاپ:

اے اللہ! اگہ نارضا ارے تو کنے ماف کرُ و اگہ نارضا ارے تو نی کنے آرحمت کرُ' و اگہ نا رضا ارے تو کنے روزی ایت' بلکہ تینا کنڈ آن پورو عزم اتون گون اللہ غان دعا خواہے' و یقین کے کہ بے شک ہمو ذات انت اس کہ خواہے کیک، کس اس دن ءِ اف کہ اوڑا زور شانے و تینا کاریم ءِ کرفنگ کے''۔ (صحیح بخاری)

سجدہ نا حالیت اٹی بندغ تینا رب آن بھاز خڑک مریک۔ ہندا خاطر آن کچین ہندادے کہ سجدہ نا حالیت اٹ اوڑان خواہنگے۔

نبی کریمؐ ارشاد فرمائفک:

''سجدے نا حالیت اٹی بندغ تینا رب آن بھاز خڑک مریک۔ گڑا نم ہندا حالیت اٹ جوان دعا خواہسا کبو'۔

حضور اکرمؐ نا ارشاد پاک ءِ۔ ''گناہ گار آ بندغ زمانہ غان فریشان قبولیت کن کہ حضور اکرمؐ ارشاد فرمائفے: اللہ غان دو تے بڑز کرسا داوڑ دعا خواہبو کہ دلدست مون نا کنڈ آ مرے۔ دو تے چپی کرسا وڑ اٹ خننگ اٹ بریک کہ بمان اٹ خلکت a تینا دو تے خیری سیٹ ڈکوک اِلک۔ حجرت ذوالنون مصری دعا ٹی یخ انا سوب آن بیرہ اسہ دو اس کشاسس، حکم آ تیا عمل، نافرمانی تیان رکھنگ' اللہ نا رضا غا رضا مندی، سختی تیٹ صبر، نعمت آ تا ودکی ٹی شکر۔ واللہ تعالیٰ غان ایمان تون اوار کننگ کن دعا کننگے۔ و دا دعا کننگے کہ آخرت اٹی انبیاء و صدیقین و شہداء و صالحین تتون اوار مریو۔ دا غٹ ہیت آتے تینا دعا ٹی اوار کننگے۔

اسہ حدیث مبارک اسے کہ ہر ا بندغ تینا رب آن مسہ وار دعا خواہک تو فرشتہ اس تو ار خلیک ''خواہہ کہ ارحم الرحمین مسٹمیکو کنڈ آ توجہ فرمائفے۔ غور کبو کہ نا دعا نا گڈ یکو لوز آک ہم ہندا مریہ' دنکہ ''برحمتک یا ارحم الرحمین'' دعا کننگ نا وخت آ دا گڑا تا ہم خاص وڑ اٹ خیالداری کننگے۔

تینا رب انا مون آ ہر اتم کہ دعا خواہبو تو است انا ہُب اٹ خواہبو۔ دعا خواہنگ نا وخت آ دن ءِ ہچ ءِ گڑاس خواہبو کہ ہر اٹی گناہ مرے۔ تینا گناہ تا بخشش خوابو۔ دعا غان پد اونا قبولیت آ یقین تخنگے۔ ہر اتم اسہ دنیاوی مجلس اسیٹ تو لوک مبو تو اللہ و اونا رسولؐ نا ذکر، درود، کلمہ طیبہ و تسبیح تے وپین گڑا اسیٹ ڈکنگ مکروہ ءِ۔ دن تو اللہ تعالیٰ غان ہچ ءِ گڑاس ڈکوک اف ولدا ہم دا ہم دعا نا ادب نا اسہ شرڑ طا اسے۔ لس وڑ اٹ خننگ اٹ بریک کہ بمان اٹ خلکت a تینا دو تے خیری سیٹ ڈکوک اِلک۔ حجرت ذوالنون مصری دعا ٹی یخ انا سوب آن بیرہ اسہ دو اس کشاسس، حکم آ تیا عمل، نافرمانی تیان رکھنگ' اللہ نا رضا غا رضا مندی، سختی تیٹ صبر، نعمت آ تا ودکی ٹی شکر۔ واللہ تعالیٰ غان ایمان تون اوار کننگ کن دعا کننگے۔ و دا دعا کننگے کہ آخرت اٹی انبیاء و صدیقین و شہداء و صالحین تتون اوار مریو۔ دا غٹ ہیت آتے تینا دعا ٹی اوار کننگے۔

اسہ حدیث مبارک اسے کہ ہر ا بندغ تینا رب آن مسہ وار دعا خواہک تو فرشتہ اس تو ار خلیک ''خواہہ کہ ارحم الرحمین مسٹمیکو کنڈ آ توجہ فرمائفے۔ غور کبو کہ نا دعا نا گڈ یکو لوز آک ہم ہندا مریہ' دنکہ ''برحمتک یا ارحم الرحمین'' دعا کننگ نا وخت آ دا گڑا تا ہم خاص وڑ اٹ خیالداری کننگے۔

تینا رب انا مون آ ہر اتم کہ دعا خواہبو تو است انا ہُب اٹ خواہبو۔ دعا خواہنگ نا وخت آ دن ءِ ہچ ءِ گڑاس خواہبو کہ ہر اٹی گناہ مرے۔ تینا گناہ تا بخشش خوابو۔ دعا غان پد اونا قبولیت آ یقین تخنگے۔ ہر اتم اسہ دنیاوی مجلس اسیٹ تو لوک مبو تو اللہ و اونا رسولؐ نا ذکر، درود، کلمہ طیبہ و تسبیح تے ضرور خونبو۔ انتئے کہ اللہ نا ذکر آن خالی انگا مجلس ویل اسے۔

مدام گیشتری اٹ استغفار کبو' کہ داڑان مشکل آک آسان مریہ۔ اور داڑان رزق اٹ ودکی ودی مریک۔ دانا سوب آن اللہ ہندن ءِ جاگہ سے آن روزی عطا کیک کہ ہر اکان گمان ہم کننگ مف۔ ہندا خاطر آن اللہ تعالیٰ غان توبہ و استغفار ات ہچ گہس ہُرے کننگپ۔ اللہ تعالیٰ غان وار وار توبہ کننگے۔ اللہ توبہ کروک آ تیان خوش مریک۔ و توبہ کپروک آ تیان ناراض مریک۔ انتئے کہ بندغ آ تا وڑ و ڈول ہندادے کہ او دا خالق مطلق آن خوار۔ واللہ تعالیٰ دا عاجز بندغ آتے تینا فضل و کرم و تینا رحمت آ تیان سیر نور کے۔

قرآن مجید علم آ تا سرچشمہ ءِ۔ داٹی چل آن ہم زیات جاگہ غا تیا دعاء تا زکر بسنے۔ حضوا کرمؐ ہم ہندا دعا ءِ رب انا مون آ خواہا کہ۔ و امتی تے ہم ہندا فتا ترغیب تر سا کر یکہ۔ اللہ تعالیٰ فرمائفک: کہ ''بے شک، نا رب دعاء تا بنوک آئے''۔ (سورہ ابراہیم)۔

اللہ تعالیٰ تینا بندغ آ تا دعا تے رد کپک، بلکہ قبول کیک تا۔ فرمان الٰہی ءِ ''و نما رب فرمائفے، کنے آن دعا خوابو، ای قبول کیوہ تا''۔ گڑا گرج دا گڑا نا ءِ کہ نن عاجزی اٹ و دا یقین تون گون دعا خواہن کہ رب العزت دا دعا تے بنک۔

☆☆☆☆

مولانا محمد عمر دینپوری

عبدالحیات منصور

عالم اسلام ٹی مختلف دور آتے ٹی و مختلف زمانہ غاتے ٹی و مختلف علاقہ غاتے ٹی بھلو بھلو پنی ء عالم و راہشون گدرینگانو۔ ہر افک مسلمان آ تا کسر شونی و رہنمائی کن بے مٹ ءِ کاریم کرینو۔

مولانا محمد عمر پڑنگ آبادی ہم بلوچستان نا اسہ پنی ء شخصیت اس گدرینگانے۔ ہر ادے عالم دین' بزرگ' سیاست دان و استاد اسے نا حیثیت اٹ دا جہہ نا ہر بندغ چا ہک۔ ہر ادے خطیب بلوچستان نا لقب ہم دو بسُنے۔ اوفتا زبان و بیان بھاز ہنین واضح و فصیح و بلیغ ئسکہ۔ وخت نا حاکم آک اوڑا بھاز اِڑزی ئسُرہ۔ ہر ادے تینا بد انگا و گندہ انگا کاریم تا شونداری تے کن اسہ بھلو رکاوٹ اس سمجھارہ۔ مولانا محمد عمر پڑنگ آبادی و دیوبند نا پنی آ فارغ مروکا طالب علم آتے ٹی گوندگلنک۔ او عربی' فارسی' اردو' اوغانی' براہوئی و بلوچی ٹی دیر آ مبار روان ہیت و گپ و تران کننگ کریکہ۔ اوفتا اردو و براہوئی تحریر و نوشتہ غاک شینک ہم مسُو۔ و ریڈیو ٹی وی آن دینی آ تران آک شینک ہم کننگا نو۔ براہوئی اکیڈمی اوفتا کتاب اس ہم بھاز مُست چھاپ کرینے۔ طالب علم ئسکہ' ہموتا اوخوانا کہ کہ سیاسی شعور تخا کہ۔ اوفک تینا ہندا طالب علمی نا دور ٹی سرشمس شاہ نا برخلاف خفیہ ءِ میٹنگ و کچاری کریر۔ ہر اتم علامہ مولانا محمد عمر پڑنگ آبادی 1935ء نا زلزلئی آ سال تینا خوانگ ءِ دیو بند آن خلاس کرسہ فارغ مس۔ گڑانا بلوچستان و داکان پیشن دورہ کریکہ و بھلا بھلا دینی و سیاسی آ مُچی تے ٹی دا جہہ نا خلکت تون تران کریکہ۔ اوفتا مچا تران و تقریر آک اسلامی و سیاسی سر آل آ تیا چَٹ ہلوک ئسُر۔ اوفک تینا مچا زندگی ءِ قوم نا سر آل کن وقف کرسہ بھلو بھلو خدمت سرانجام تسُر۔ نیاڑی تا ہَق آتے کن خاص وڑ اٹ گام ہر فسہ بے مَٹ ء کاریم کرینو۔ ریاست قلات ٹی شرک و بدعت نا خلاف نت و دو خلسہ خلکت ءِ توحید و عقیدہ اسلام نا کنڈ آ کوک کریکہ۔ حضرت مولانا عرض محمد صاحب اوفتا خاص انگا سنگت آتے آن مسُنے۔ گڑا اوفتون سنگتی نا ہَق ءِ ادا کرسہ بلوچستان ٹی علم نا چراغ آتے روشن کننگ کن مدرسہ کشانو۔ دین نا سربلندی و سرفرازی کن جلاوطن مسُو و کیز و بند نا بھلا بھلا سختی و سوری تے کاٹانو۔ ہر اڑان خلکت اوفتے بھاز شرف و عزت تسکہ۔ اوفتا ہر اسہ ہیت آ لبیک پارسہ ہر وڑ نا قربانی کن تیار مسُر۔ اوفتا تقریر آک بندغ آ تا است آتے پُلار۔ ہر اڑان گڑانا اودے ''خطیب بلوچستان'' نا لقب رسینگا۔

اوفک ایلو کاریم تے تون اوار اوار شیئر و شاعری ہم کرینو۔ اوفتا پنی آ و بے مٹ آ کتاب ''علم نا بال'' ٹی اوفتا شاعری و غزل آ تا نمونہ ارے۔ داتسکان اوفتا بیرہ اِرا کتاب چھاپ مسُو۔ اسٹ تا براہوئی ٹی ءِ۔ و ایلو تا اُردو ٹی ءِ۔ اصل ٹی بیخ آن دا اسہ کتاب اسے۔ اول ٹی ''علم نا بال'' نا پن اٹ براہوئی ٹی چھاپ مسک۔ ہر اتینا مٹ تینٹ ءِ۔ دا اسہ ہندن ءِ کتاب اسے ہر اتینا موضوع و ڈول ڈیک نا رِداٹ پین دنیا نا شون ہلوکا و علم نا پڑ آ کل آن گوءِ دروکا زبان تے ٹی ہم دن ءِ کتاب مون آ بتنے۔ ہر اڑان مصنف تینٹ ''علم نا بال'' نا اردو ٹی بدل ءِ ''تفسیر سورۃ علق'' نا عنوان اٹ کرسہ چھاپ کرینے۔ ہر اٹی اوفک ترمیم و اضافہ کرسہ ترجمہ کرینو۔

''علم نا بال'' بے مٹ آ خاصیت آ تیان زیبدار ارے۔ اوٹی اعلیٰ پایہ نا بھلو بھلو مضمون ءِ۔ ہر اسہ بیان و ہر اسہ ہیت تے دانائی و عقلمندی و چاہنداری آ تالان ارے۔ اوٹی براہوئی ادب تینا شان و مان ٹی اول آن گڈ سر اسکان قاری آ دے آ مبار پاش و جرکوک خننگ ٹی بریک۔

''علم نا بال'' اصل ٹی قرآن پاک نی پنی آ سورۃ ''سورۃ علق'' نا تفسیر ءِ۔ ہر ا شاہ عبدالعزیز دہلویؒ نا پنی آ تفسیر عزیزی نا وڑ اٹ ءِ۔

''علم نا بال'' ٹی مولانا محمد عمر پڑنگ آبادی صاحب ہر اسہ مزاج و طبیعت آ تا لحاظ ءِ تخانے۔ داکان بیدس اونا اسہ پین خاصیت اس دادے کہ اوٹی بھاز زیبدار و است ءِ ہلوک ءِ نقل' حکایت و گپ ارِیر۔

براہوئی زبان و ادب نا کچین آ شان ہم اوٹی خننگ ٹی بریک۔ ہر اسہ جملہ' عبارت و بیان دیر آ مبار تینا مزل نا نیمہ غا رواں دواں خننگ ٹی بریک۔ روانی آن بیدس چُستی و چسپانی ہم اوفتا بیان و تحریر ٹی دے آ مبار پاش ارے۔ اونا بے مٹ آ سِتر آک است آتے پلسہ کارہ۔

''علم نا بال'' ءِ بھلو قبولیت نا شرف اس دو بس اونا است انگا مثال دادے کہ اودے اردو ٹی بدل کننگا۔ مولانا محمد عمر پڑنگ آبادی بھلو بھلو سماجی و راجی ء کاریم ہم کرینے۔ خان اعظم میر احمد یار خان صاحب آن طالب آ چنا تے کن وظیفہ جاری کرفے۔ دا جہہ نا چناتے کچین ءِ نیلم دوئی کننگ کن بے مٹ آ تعلیمی آ ادارہ دیو بند آ خوانگ کن مون تس۔

علامہ محمد عمر پڑنگ آبادی صاحب انگریز آ تیان آ جوئی دوئی کننگ کن بھلا بھلا سیاسی آ جلسہ و جلوس آتے ٹی بشخ ہلسہ تینا بے مٹ آ تقریر آ تیان برصغیر پاک و ہند نا خلکت ٹی آ جوئی کن جوش و جوزہ ودی کریکہ۔ 1924 ٹی دہلی ٹی جمعیت علمائے اسلام نا جلسہ ٹی بشخ ہلک۔

غوث الثقلین اسہ نظر اس

عنایت ساغر

دا کتاب عبدالصمد شاہین سورابی نا چار میکو کتاب ءِ عبدالصمد شاہین سورابی بنی کریمؐ نا شان اٹی ''فخر کونین'' نا براہوئی بدل ءِ 600 پنہ غا تالان کرے۔

براہوئی ادب اٹی ودکی اس شاغا' شاعری ناتے مجموعہ ''کاروان نا شوشنگ آک'' ہیل بلد' اردو براہوئی بلوچی بول چال' دا بھاز زبردست ءِ کتاب ءِ اینو اونا چار میکو کتاب ہر اسٹ کہ پیران پیر شیخ عبدالقادر جیلانی نا حالت زندگی نا باروٹ نوشتہ ءِ۔

عبدالصمد شاہین سورابی تینا خیال آ تا درشانی ءِ کتاب نا اولیکو پنہ غا نوشتہ کیک کہ 1971ء ٹی غوث پاک نا مسند نشین حضرت پیر زین الدین القادری نا زیارت ءِ کریٹ تینا پن ءِ حلقہ مریدی ٹی شامل کریٹ۔

1975-76ء ٹی کنا ملاقات پیر زین الدین آغا تو پد امس او کنا علمی ادبی ذوق نا باروات گڑاس کنے آن ارّفے کہ نے غوث اعظم نا شخصیت' زندگی آن گڑاس معلوم داری ارے تو ای عرض کریٹ کہ بایدے ہر مرید ءِ تینا مرشد نا سوانحہ حیات آن گڑانا گڑاس معلوم داری مرے' او کنے پارے کہ غوث پاک نا زندگی و سوانح حیات کن عربی' اردو' انگریزی ٹی کتاب بھاز ارے ولے علاقائی زبان تیٹی داخس کتاب اف تو او کنے حکم کرے کہ نی اگر غوث پاک نا زندگی' سوانح حیات نا باروٹ براہوئی ٹی کتاب اس لکھس تو بھاز جوان مروئے تو ای عرض کریٹ کہ ای اونا کتاب ءِ نوشتہ کننگ نا کوشت ءِ کیوہ ولے دانا چھاپ کننگ نا کنے حیثیت مفروئے تو او خواجہ کنے پارینی دا گڑانا فکر ءِ کپنہ نی کتاب ءِ نوشتہ کریس تو کنے اطلاع کر تو ای او کتاب نا چھائی ٹی نا مدتی ءِ کیوہ اونا ہندا تسلی آن گڈ اونا دا حکم ءِ پورو کننگ کن دا کتاب نا شروعات ءِ کریٹ و جاگہ جاگہ ہندا کتاب نا بھاز ضروری و مستند موضوع تے مولانا غلام رسول لاہوری نا کتاب غوث لاعظم آن دوئی کریٹ تینے انتہائی احتیاط و تحقیق آن پد دا کتاب ءِ ایسر کریٹ۔

کتاب اٹی پین ہچو شاعر ادیب دانشور اس تینا خیال آ تا پاشی ءِ کتنے' کتاب نا پنہ 3 آن پیران پیر شیخ عبدالقادر جیلانی نا سوانح عمری ودی مننگ نا جاگہ' او پن ناتے منصب آک دن نوشتہ ءِ:

''لمہ باوہ تا پن ءِ عبدالقادر تخار' ابو محمد نا کنیت ئس محی الدین محبوب سبحانی غوث الاعظم پیران پیر دستگیر و ولی تا بادشاہ نا لقب آک ئسُر''۔

''محی الدین ابو محمد عبدالقادر مار سید ابو صالح مار عبداللہ مار سید یحییٰ زاہد مار سید داؤد مار سید موسیٰ ثانی مار سید عبداللہ مار سید موسیٰ مار سید نا عبداللہ الخص مار سید نا حسن ثنیٰ مار حضرت امام حسن مار حضرت علی ابن ابی طالب''۔

ہندن خواجہ پیر صاحب نا پنہ 7 آ لمہ ہی آ شجرہ نسب داوڑ اٹ ءِ ''نا مادر مبارک نا پن فاطمہ کنیت ام الخیر و لقب امتہ الجبار بنت حضرت عبداللہ ناصری' مسٹر ابی جمال او مار محمد او مار محمود نا او مار طاہر نا او مار ابی علاؤالدین او مار محمد نا او مار علی نا او موسیٰ کاظم نا او مار امام جعفر صادق نا او مار امام باقرین نا او مار زین العابدین نا او مار امام حسین رضی اللہ عنہ او مار امیر المومنین حضرت علی رضوان علیہم اجمعین نا۔

تعلیم:۔ شیخ عبدالقادر جیلانی نا تعلیم و تربیت ہم نوشتہ ءِ۔

(راقم ای) ہر اتم اسکول نا زمانہ ئس براہوئی زبان اٹ پرائمری' تعلیم سرکار نا منظوری تو نواب محمد اکبر خان بگٹی شہید نا دور اٹی اول اعلیٰ نا براہوئی کتاب ءِ خوانات تو اوٹی ''بغداد'' پنی ء مضمون اس ئس۔ ہر اکتاب ڈاکٹر عبدالرازق صابر' نادر قمبرانی' مرتب کریئسُر ''شیخ عبدالقادر جیلانی ءِ علم دوئی کننگ نا بھاز شونک ئس او بغداد کن تینا توشہ ءِ ہر فے راہی مس۔

رخصت نا وخت آ اونا لمہ تینا مار ءِ پنت پرمان کرے اے کنا اِلّٰ نا اللہ مدد ہُرس کنا اِلّٰ دروغ تڑ پیس دروغ اسلام اٹی بھلو گناہ اسے نیک دعا کرے تینا مار ءِ شیخ عبدالقادر جیلانی کسر اٹ ہِنا اسہ قافلہ سیتون اوار تمّا.....!

کسر اٹ قافلہ جنگل بیابان آتے جل' کھڈ فاویل' پت بوچ آ تیا روان ئس ہندن قافلہ ءِ دُز آک گیر کریر اودے لٹار۔ شیخ عبدالقادر جیلانی مچے مُر حیران سلوک ئس دُز آ تا است بس شیخ عبدالقادر جیلانی ءِ پارے ''چنا نیتون انت ارے؟'' شیخ عبدالقادر جیلانی دُز ءِ پارے کنتو چل اشرفیاں کنا گڈی نا جیب اٹی گنڈوک ءِ'' دُز دا ہیت ءِ بنگ حیران مس او شیخ عبدالقادر ءِ تینا سردار آ درے سردار شیخ عبدالقادر جیلانی آن ارّفے نی انتئے تینا پیسہ غاتے ڈکتو لیس تو شیخ جیلانی پارے کنا لمہ کنے پنت پرمان کرینے کہ ''کنا اِلّٰ دروغ تڑ پیس دروغ اسلام اٹی بھاز گناہ ءِ'' دُز آک اونا دا ہیت ءِ بنگر دُزی آن توبہ کریر''۔

☆☆☆

تُو تا بادشاہ

ایمن خواجہ

ہر سال کروڑ آ تا کچ اٹ مسلمانک سہور آن ہلیس دے اندری اسکان روچہ تو ررہ۔ دا منہ سال اٹی دنیا نا 'کرہ نیم جہاندمی' ٹی روچہ باسنی تامُد اٹ بسنے۔ دادے تیٹی دنیا نا کیہی بشخ آ تیٹی باسنی ودک و دیک مرغن ء۔

ناروے کون آ جہاندمی ملک آ تیٹی تو روچہ 20 گھنٹہ غان زیات مرغن مننگ کیک۔

گڑا دا جانجوڑی کن فائدہ نا ہیت اسے؟ و اگہ بندغ پد ریسہ 30 دے اسکان دا وَڑ کرسا کا ہے تو او نا جون انت زہم ہر فک؟

تکنیکی وَڑ اٹ بندغ نا جون روچہ نا بنا غان ہلیس ہشت گھنٹہ اسکان ہڑ دے نا وَڑ اٹ مریک، دا ہمو وخت ءِ ہر اتم معدہ ٹی تموک کُن خورنا گڑاک پورو وَڑ اٹ ہضم مریرہ۔ او کان پد جون، جغر ورغ تیٹی کوڑی مروک گلوکوز آ تا وَڑ تے کاریم اٹ اتنگ نا بناءِ کیک۔ ہر اتم دا کوڑی ہم چٹک تو گڑا جون چرپی تے دیر کرسا توانائی کن کاریم اٹ اتیک۔

جون اٹی مچ مروک چرپی تے کن خورنا وَڑ اٹ کاریم اٹ اتنگ آن وزن کم مننگ نا بناءِ کیک۔ کولیسٹرول نا کچ اٹی کمتی بریک، وشوگر نا خلیس وگڑ تیک کم مریرہ۔

ولے داڑ تون اوار جون اٹی شوگر نا کم مننگ آن نزوری و دمدرینگ نا وَڑ ہم مریک۔ داکان بیدس کاٹم خلش، کاٹم نا گوتو کننگ، کواک و باغان گند بتنگ کون ءِ غا و ہم مونی بتنگ کیرہ۔

داسہ دا ہمو وخت مریک ہر اتم بینگنی نا بنا مریک۔

مسہ دے آن ہلیس ہفت دے اسکان: دیر انا کمتی

ہر اتم جون روچہ غا ہیل کیک تو چرپی تے دیر کرسا اوفتیان گلوکوز جوڑ کننگ نا بناءِ کیک، ہندا سوب آن با ملنگ آن پد بایدے بندغ زیات آن زیات دیر کننگے۔ انتئے کہ روچہ باٹی' حید کننگ آن جون اٹی دیر انا کمتی مننگ کیک، یعنی ڈی ہائیڈریشن مننگ کیک۔

دا نیام اٹ بندغ نا کنوئی گڑا تیٹی بایدے 'توانائی والا کن خور' اوار مرے۔ یعنی پینگن و چرپ ءِ گڑا کننگے۔

دا ہم المی ءِ کہ کن خورنا وَڑ متوازن مرے۔ وا وٹی پوٹین، بے دیر اوار مرے۔

ہشت آن پانزدہ دے: جون ہیل کیک

مسٹمیکو بشخ اٹی جون روچہ غا ہیل کیک۔ و بندغ نا تب زرس جوان مریک۔

ڈاکٹر رزین معروف کیمبرج اٹی اینیستھیز یا و انٹینسیو کیئر میڈیسن نا بشخ اتون گنڈوک ءِ۔ او پائک کہ دا کان بیدس پین فائدہ ہم ارِیر۔ دنکہ:

.....لس زند اٹی بندغ ہڑ دے گرج آن زیات کیلوریز کاریم اٹ اتیک، ہر اڑان جون ءِ ایلو گرج انا کاریم تے کن، یعنی تینا جوڑ جاڑ کن جوان وخت رسینگپک، روچہ نا دے تیٹی داویل ایسر مریک، و جون کیلوریز آتے چٹفنگ آن چپ ایلو گڑا تیا ہم چکار کیک۔ ہندا سوب ءِ کہ سوگومننگ و جراثیم آ تا مون اٹ سلنگ کن کمک رسینگک۔

16 آن 30 دے: زیار کٹفنگ

روچہ نا گڈ یکو دے تیٹی جون بینگنی نا عمل تون اسُل ہم گرنچ مریک۔

بھلا روتینک، جغر، بک وسِل دا نیام اٹ زیار تے کٹفنگ نا عمل (detoxification) آن گدرینگ نا بناءِ کیرہ۔

ڈاکٹر معروف پائک کہ ''دا نیام اٹ ہزوہ غا تا کاریم پہی و اکداری اٹ بر جاسلک۔ و بندغ نا یادداشت و چکار کننگ نا وَس وَاک کچین مریک۔

اگہ بینگنی کیہی دے اسکان پد ریسہ بر جاسلیس تو رغ تا دیر مننگ نا بنا مریک۔ ولے روچہ ٹی دن مفک، انتئے کہ روچہ اسہ دے اٹ چٹک۔ (یعنی با ملنگ اسکان چلینگک، و پد اپگہ غا بنا کیک، و ولدا با ملنگ اسکان چکک)

تو گڑا روچہ جانجوڑی کن فائدہ نا سوب ءِ؟

ڈاکٹر معروف پائک، ''جی او''

''روچہ جانجوڑی و کانڈائی نا سوب ءِ، انتئے کہ داڑان بندغ ءِ دا ہیت آ جفنگ نا وارخواہی رسینگک کہ انت کنیو و ہر اتم کنیو؟ ولے دا ہم ارے کہ اسہ تُو اسے آن زیات وخت اکن روچہ تو ننگ پک اف کہ جانجوڑی کن جوان مرے۔''

ڈاکٹر پائک کہ ''پدریسہ وزن نا کم کننگ جوان ء ہیت اس اف۔ انتئے کہ اخیر بندغ نا جون چرپی تے توانائی ٹی بدل کننگ نا جاگہ غا رغ تا کنڈ آ چکار کیک۔ دا جانجوڑی کن جوان اف۔ و دانا مطلب ءِ کہ بندغ بینگنی نا کنڈ آ ہنگ ءِ''۔

او پائک کہ ''روچہ غاک اگہ جوان وَڑ اٹ تو ننگر تو ہڑ دے جون انا توانائی بحال مریک، ہر اڑان بندغ نا کاریمی آ رغ تا دیر مننگ آن بیدس ہم وزن ءِ کم کننگ مریک۔''

(دانوشتا نک بی بی سی ڈاٹ کام آن ہلنگانے، و ''تلار'' کن براہوئی ٹی مَٹ کننگانے)

Daily
TALAR
The First ever Brahui Daily
Newspaper throughout world
ہڑدے ٹی
تلار
نوشکے

کورونا غان زہمی مننگ آن بچینگ کن ملکی سیم آتے بند کننگانے نور محمد دمڑ

حکومت پاکستان ہم کورونا ءِ تو ننگ والس ءِ داڑان بچفنگ کن تینا سیم تے سیل کرے، بنجائی راہشون بی اے پی

چمن نا الس نا ویل آتے مون آتخسا وزیراعلیٰ بلوچستان اسہ پارلیمانی کمیٹی اس ٹھیفے، ویل ءِ زُو چٹفنگک، بیان

ہرنائی (آن لائن) بلوچستان عوامی پارٹی نا بنجائی راہشون وصوبائی وزیر حاجی نور محمد خان دمڑ اسک پارینو کہ کورونا سوب آن چندی ملک آک تینا سیم تے سیل کرینو وحکومت پاکستان ہم کورونا ءِ تو ننگ والس ءِ داڑان بچفنگ کن تینا سیم تے سیل کرے، ہراٹی چمن سیم ہم اوارءِ وداسکان چمن سیم وایلو سیمک سیل ءِ۔صوبائی وزیر حاجی نور محمد خان دمڑ پارے کہ دا پک ءِ کہ چمن سیم اسہ اہم ءِ ویل اسے، ہمو جاگہ نا بندغ آک چمن سیم ءِ بند کننگ نابرخلاف ہڑتال کریر ودھرنا تسر وتُو اسے آن دا دھرنا برجاءِ، خیر اٹ وزیراعلیٰ بلوچستان میر جام کمال خان دانا نوٹس ءِ ہلک چمن نا الس نا ویل آتے مون آتخسا وزیراعلیٰ بلوچستان اسہ پارلیمانی کمیٹی اس ٹھیفے ہراٹی صوبائی وزیر داخلہ میر ضیاء لانگو، اے این پی نا نابرخلاف ہڑتال کریر ودھرنا تسر وتُو اسے آن دا دھرنا برجائصوبائی وزیر حاجی نور محمد خان دمڑ پارے کہ دا پک ءِ کہ چمن سیم اسہ اہم ءِ ویل اسے، ہمو جاگہ نا بندغ آک چمن سیم ءِ بند کننگ نابرخلاف ہڑتال کریر ودھرنا تسر وتُو اسے آن دا دھرنا برجاءِ، خیر اٹ وزیراعلیٰ بلوچستان میر جام کمال خان دانا نوٹس ءِ ہلک چمن نا الس نا ویل آتے مون آتخسا وزیراعلیٰ بلوچستان اسہ پارلیمانی کمیٹی اس ٹھیفے ہراٹی صوبائی وزیر داخلہ میر ضیاء لانگو، اے این پی نا صوبائی صدر و پارلیمانی لیڈر اصغر خان اچکزئی، صوبائی اسمبلی نا باسک مبین خلجی وای اوارئسن، نن چمن نا دورہ ءِ کرین، پارلیمانی کمیٹی دانا جم رپورٹ جوڑ کرسا وزیراعلیٰ بلوچستان آ راہی کرینے، وزیراعلیٰ بلوچستان میر جام کمال خان دا بابت سنجیدہ ءِ، وزیراعلیٰ بلوچستان چمن سیم ءِ دوار ملنگ نا بابت غٹ لائن فورسز ایجنسی واسٹیک ہولڈر وادارہ غا تون سلاہ کننگ اٹی ءِ، او پارے کہ انت کہ فیصلہ کننگا او ملک وصوبہ نا الس نا فائدہ کن مریک۔

صوبائی وزیر میر عمر خان جمالی علاقہ ٹی شونداری کاریم کرفینے، فضل الٰہی ہنگزئی

اوستہ محمد (آن لائن) میونسپل کمیٹی اوستہ محمد نا مسکوہی کونسلر وقبائلی راہشون فضل الٰہی ہنگزئی پارینے کہ علاقہ ٹی صوبائی وزیر میر عمر خان جمالی شونداری کاریم کرفینے، علاقہ وڈیرہ اللہ یار اٹ روڈ جوڑ کننگ آن بیدس چندی ڈٹ آتیان پک مس کہ او الس تون مخلص ءِ والس نا خدمت ءِ کننگ اٹی ءِ وعلاقہ ٹی بھاز شونداری کاریم کرفسا علاقہ ٹی مثال اس جوڑ کرینے ہراڑ انن او فتے خراج تحسین پیش کینہ کہ او دے ونن اٹ تینا حلقہ نا الس نا نیام اٹ ساڑی ءِ، او مستی پارے کہ میر عمر خان جمالی علاقہ ٹی ہندن کاریم کرین ہرانا مثال مسکوہی دور تے ٹی رسینگپک۔ ودے ونن اٹ تینا حلقہ نا الس نا نیام اٹ ساڑی ءِ، او مستی پارے کہ میر عمر خان جمالی علاقہ ٹی ہندن کاریم کرین ہرانا مثال مسکوہی دور تے ٹی رسینگپک۔

.....نصیر آباد ڈپٹی کمشنر حافظ محمد قاسم کاکڑ نا کنڈ آن تخوک آسائن بورڈ آشاری اس کشمیری تھون اُست خواہی کن تینا خیال آتے نوشتہ کننگ اٹی ءِ

درخت اللہ تعالیٰ نا کنڈ آن عظیم ءِ ٹیکی سے، پرنس احمد علی

کوئٹہ (خ ن) درخت اللہ تعالیٰ نا کنڈ آن عظیم ءِ ٹیکی سے ہرا چاگڑ دءِ زیبا جوڑ کننگ، کاربن ڈائی آکسائیڈ ءِ پوشنگ وآکسیجن نا بھلو کچ اسے ٹی فراوانی کن بھاز المی ءِ، داخیال آتا درشانی ءِ پرنس احمد علی Mangrove نا درخت خلسا شجر کاری مہم و پلانٹ فار پاکستان نا بناءِ کننگ نا وخت آ کرے۔ او پارے کہ انسانی زندو چاگڑ دءِ گڑ دآن بچفنگ کن نمنے کل ءِ اسیجائی اٹ کڑ دار ادا کروئی مریک وزیات آن زیات درخت خلسا ڈغار نا کٹائی آن بلیس نو کاپ وطوفان تیان ودی مروک بھس کاری نا گمان تے کم کننگ مریک۔ داوخت آ پرنس محمد علی ماہی گیری نا بشچ آن تعلقدار نیاڑی تا است بڈی ءِ کرسا پارے کہ اوسی ہزار درخت تخسا یخنین اٹ انسان وچاگڑ د دوستی ءِ پک کریو۔

قلات پولیس نا کارروائی، منشیات فروش دزگیر چرس دوئی

قلات (فیض نیچاری) قلات پولیس نا کارروائی، منشیات فروش دزگیر چرس دوئی، ایڈیشنل ایس ایچ او میر نذیر عمرانی نا رداٹ قلات پولیس ءِ ڈہ رسینگا کہ عطاء اللہ پنی ء بندغ اس مڈوے ایریا ٹی منشیات بہا کننگ اٹی ءِ ہراڑ ایس ایس پی قلات عبدالحق عمرانی نا پرمان آ ڈی ایس پی غلام حسین باجوئی نا چاروکی ٹی ایس ایچ او حبیب اللہ نیچاری، ایڈیشنل ایس ایچ او نذیر احمد عمرانی وانچارج کیو آر ایف ٹیم اے ایس آئی طاہر احمد اسک کارروائی کرسا پس شہر کراس آن دو بہ دار عطاء اللہ ولد محمد الیاس قوم رئیسانی سکنہ خیل قلات ءِ دزگیر کرسا اوڑان 150 گرام چرس دوئی کرسا مقدمہ درج کننگا، دو بہ دار آن مستی پرہجو کننگ انگ ءِ۔

ٹیکہ جات نا بابت اسہ مہم اسے نا بناءِ کننگ انگ ءِ، ڈاکٹر نصر اللہ لانگو

قلات (فیض نیچاری) ڈسٹرکٹ ہیلتھ آفیسر قلات ڈاکٹر نصر اللہ لانگو و پیرامیڈیکل اسٹاف ایسوسی ایشن قلات نا ضلعی صدر وڈی ایس وی سید آغا حفظ الرحمٰن شاہ اسک پارینو کہ نن ٹیکہ جات نا بابت اسہ مہم اسے نا بناءِ کننگ اٹی ان ہرا ارا ہفتہ اسکان برجا سکک، دا مہم اٹ ٹیمک چندی کلی تے ٹی کارہ وڈہ نا جوڑی آن بچفنگ کن رکھی ٹیکہ خلیرہ تا کہ نا آخبت نا چھین نا جوڑی تیان رکھوک منگ کے۔ دا خیال آتا درشانی ءِ او مہم نا بناءِ کننگ نا وخت آ میڈیا تون ہیت وگپ کرسا کرے۔ او پارے کہ دا مہم نا مسخت الس اٹ رکھی ٹیکہ غا تا اہمیت نا بابت شعور ودی کننگ ءِ، او پارے کہ نن وخت وخت ٹیکہ غا تا بابت مہم چلیفہ کینہ، دا مہم نا وخت آ ودی منگ آن 2 سال اسکان نا چناتے دَہ نا جوڑی آن رکھنگ نا ٹیکہ خلنگ، اگہ چناتے کل رکھی ٹیکہ غا تے خلنگے تو چناک آخبت اٹ دا نا جوڑی تیان بچنگ کیرہ۔ او پارے کہ 15 جولائی آن 27 جولائی اسکان نا ٹیمک مچ آ ضلع نا چناتے رکھی ٹیکہ خلینہ۔

قلات اٹ الس نا شونداری وکچینی کن گام گیج کننگ انگ ءِ، آغا ایوب جان احمد زئی

قلات (فیض نیچاری) بلوچستان عوامی پارٹی قلات نا ضلعی آرگنائزنگ سیکرٹری آغا ایوب جان احمد زئی سحافی تھون ہیت وگپ کرسا پارینے کہ نن وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان عالیانی وایم این اے بی بی روبینہ عرفان نا منت ءِ ہرفنہ کہ او فک قلات نا پنوک آسڑک آ تا تعمیر وجوڑ جاڑ نا کاریم ءِ تینا خصوصی فنڈ آن کننگ اٹی ءُ۔ او پارے کہ وزیراعلیٰ جام کمال ایم این اے بی بی روبینہ عرفان کریم نا شونداری ڈٹ آ تا سلاہ تیا ہم خصوصی عملدرآمد کننگ انگ ءِ، او پارے کہ ای قلات نا الس و بی اے پی نا کنڈ آن ایم این اے روبینہ عرفان کریم نا منت ءِ ہرفوہ کہ او تینا فنڈ ءِ پی ایس ڈی پی نا کمک اٹ قلات نا شونداری کن جتا کرئے، دا شونداری ڈٹ آ تے ٹی قلات آن اسکلکو ومونی شیخڑی اسکان روڈ ءِ پکا کننگ نا کاریم برجاءِ۔ او پارے کہ بلوچستان عوامی پارٹی و بی بی روبینہ عرفان کریم نا کماشی ٹی قلات اٹ الس نا شونداری وکچینی کن گام گیج کننگ انگ ءِ۔

قلات، پندرانی ونیچاری قبیلہ نا نیام اٹ برجا جھیڑہ نا خیر کننگا

قلات (فیض نیچاری) قلات اٹ پندرانی ونیچاری قبیلہ نا نیام اٹ برجا جھیڑہ نا خیر کننگا، ہڑتوم آ پڑک آک شیر وشکر مسر۔ حوال نا رداٹ نیچاری و پندرانی قبیلہ نا ارا پڑک اٹ تدوک آدے جھیڑہ مسوس ہرانا فیصلہ ءِ سردار عبدالکریم نیچاری، سردار عزت خان پندرانی و ایلو خیر خواک کریر، ہراکان گڈ ڈاکٹر شکر خان پندرانی و برادری آ بلوچی میڑھ اتنگا ہراٹی نوابزادہ بابو نوروز خان زہری، سردار عبدالکریم نیچاری، سید آغا حبیب شاہ، میر جہانزیب جنگ، وڈیرہ محمد رفیق پندرانی، حاجی عبدالطیف پندرانی، حاجی عبدالمجید پندرانی، علی حسن، لعل خان حاجی مراد خان نیچاری، محمد اعظم نیچاری، سردار عزت خان پندرانی و پندرانی قبیلہ نا ایلو متبر آک ہم ساڑی کسر، ہرا فک میڑھ ءِ شرف تر سا پڑک ءِ خیر کریو ہڑتوم آ پڑک آک شیر وشکر مسر۔ دا وخت آ متبر آک پارے کہ قبائلی ویل آتے ایسر کننگ ءِ اولیت ایتنہ، غٹ قبائلی جھیڑہ غاتے چٹفنگ کن بایدے کل کوشت کیر۔ او دعا کریر کہ اللہ پاک کل انارکھ ءِ کے ومہراٹ رہینگ نا توفیق ایتے۔

سریاب روڈ آ سلہہ بند بندغ آ تا سم کاری، اسہ بندغ اس زوال

کوئٹہ (آن لائن) صوبائی دارالحکومت کوئٹہ نا علاقہ سریاب روڈ آ سلہہ بند بندغ آ تا سم کاری آن اسہ بندغ اس زوال مس۔ ایدھی حوالی نا رداٹ تدوک آدے سریاب مل انا علاقہ ٹی سلہہ بند بندغ آ ک سم کاری کرسا رکشہ ڈیور بختیار خان ءِ کسفیر و نزار۔ اونا لاش ءِ ایدھی ایمبولینس نا کمک اٹ ہسپتال آ گدریفنگا، ہراڑے المی کارروائی آن گڈ لاش ءِ او نا وارث آتے تننگا، دا رداٹ مستی جاست پاست تعلقدار پولیس کننگ اٹی ءِ۔

قبائلی نظام اٹ غٹ باندات آتا ایسر ی نا کسے ارے بلوچستان راہشون

اسٹ ایلو نا رشتہ وتعلقداری تے برجا تخنگ کن قبائلی جھیڑہ غاتے چٹفنگک، جھیڑہ غاتا خیر اکن بلوچی میڑھ بھاز اہم ءِ، حاجی لشکری رئیسانی

بلوچی روایت آتا رداٹ شاہوانی قبیلہ نا میڑھ ءِ امنا کینہ، اینو آن پدنا نیام اٹ ہچ ءُ جھیڑہ اس مفک، حاجی زابد ریکی۔ جھیڑہ سے نا خیرانا وخت آ گپ وتران

ماشکیل (آن لائن) بلوچستان نا سیاسی وقبائلی متبر، صوبائی اسمبلی نا باسک آک پارینو کہ قبائلی نظام اٹ غٹ باندات آتا ایسر ارے اسٹ ایلو نا رشتہ وتعلقداری تے برجا تخنگ کن قبائلی جھیڑہ غاتے چٹفنگک۔ دا خیال آتا درشانی ءِ او نوابزادہ حاجی میر لشکری خان رئیسانی، اسمبلی نا باسک ملک نصیر شاہوانی، ثنا بلوچ، حاجی زابد ریکی وایلو فک تدوک آدے ریکی وشاہوانی قبیلہ نا نیام اٹ برجا خونی جھیڑہ نا وخت انا وخت آ تران کرسا کریر۔ داکان مست شاہوانی قبیلہ نا کنڈ آن کاشف شاہوانی نا کماشی ٹی ملک نور جان شاہوانی، حاجی گل شاہوانی، ملک نصیر شاہوانی وایلو فک ریکی ہاؤس آ میڑھ بسر ہراڑے میر بہروز ریکی، میر زابد ریکی، میر محمد عارف ریکی، میر شہروز ریکی، میر احسان الٰہی ریکی، جیند خان ریکی وایلوک بلوچی ربیدہ نا رداٹ میڑھ ءِ امنا کرسا اودے شرف تسر وخیر کریر۔ دا وخت آ ہڑتوم آ پڑک میر محمد عارف ریکی، کاشف شاہوانی وایلو فک اختلاف آتے چٹفسا شیر وشکر مسر۔ داوخت آ نوابزادہ حاجی میر لشکری خان رئیسانی، صوبائی اسمبلی نا باسک ثناء بلوچ، میر گوہر خان ساتکزئی وایلو فک ہم ساڑی کسر۔ داوخت آ تران کرسا نوابزادہ حاجی میر لشکری خان رئیسانی پارے کہ قبائلی نظام اٹ کل باندات آتا ایسر ارے، جھیڑہ غاتا خیر اکن بلوچی میڑھ بھاز اہم ءِ۔ دا وخت آ اسمبلی نا باسک حاجی زابد ریکی پارے کہ بلوچی روایت آتا رداٹ شاہوانی قبیلہ نا میڑھ ءِ امنا کینہ، اینو آن پدنا نیام اٹ ہچ ءُ جھیڑہ اس مفک۔

.....نصیر آباد، صوبائی سلاہکار محنت وافرادی قوت حاجی محمد خان لہڑی وسردار زادہ میر بہرام خان بلیدی ہیت وگپ کننگ اٹی ءِ

تفتان، لیویز نا کارروائی، داڑیل آک دزگیر، پلوک آ گڑاک دوئی

تفتان (آن لائن) اسسٹنٹ کمشنر تفتان نا کماشی ٹی لیویز فورس نا کارروائی، کلی زورآباد نوکنڈی نا اسہ اُرا سے آن داڑیلی ٹی کاریم اٹ اتوک گاڈی، سلہہ و مسافر تیان پلوک گڑاک دوئی، حوال نا رداٹ لیویز نوکنڈی ءِ ڈہ رسینگا کہ تا ہونگ نا ایریا ٹی اسہ ڈبل کیبن گاڈی ٹی سوار داڑیل آک گاڈی تے پلنگ اٹی ءُ ہراڑ ارسالدار نوکنڈی نبی بخش نائب رسالدار حاجی غلام دستگیر بڑیچ حوالدار عطاء اللہ ومحمد زئی وایلو کارندہ غاک ہمو جاگہ غاسر مسر، لیویز ءِ ختنگ تون داڑیل آک سم کاری کریر، ہڑتوم آ کنڈ آن سم کاری مس، داوخت آ نوکنڈی لیویز اسہ بندغ اسے گاڈی تون اوار دزگیر کرے، او کان گڈ اسسٹنٹ کمشنر تفتان محمد وارث نا کماشی ٹی دزگیر بندغ نا نشاندہی آ کلی زورآباد نوکنڈی نا سہ اُرا سے آ چھاپہ خلسا اُرا غان سلہہ، بندغ آ تیان پلوک آ گڑا، بوٹ، موبائل فون دوئی کننگا و اُراٹی ساڑی پین ارا بندغ ءِ دزگیر کننگا۔

بلوچستان حکومت نا کنڈ آن جعلی ڈومیسائل تا برخلاف کارروائی اہم ءُ گام اسے، شیخ جعفر خان مندوخیل

کوئٹہ (آن لائن) پاکستان مسلم لیگ نا صوبائی صدر ومسکوہی صوبائی وزیر شیخ جعفر مندوخیل پارینے کہ بلوچستان حکومت نا کنڈ آن جعلی ڈومیسائل تا برخلاف کارروائی اہم ءُ گام اسے، بلوچستان نا کوٹہ غا جعلی ڈومیسائل دوئی کرسا نوکری دوئی کننگ آن بلوچستان نا بے روزگار آ تا حق خلنگانے، تدوک آ تینا بیان اٹ شیخ جعفر مندوخیل پارے کہ بلوچستان نا کوٹہ غا جعلی ڈومیسائل ٹھیفکیٹ نا کمک اٹ ملازمت دوئی کرسا دا جاگہ نا ورنا تا حق ءِ خلنگانے، بلوچستان مہالو آن پسماندہ و بے روزگاری ٹی ودکی مسنے، او پارے کہ حکومت بلوچستان نا کنڈ آن جعلی ڈومیسائل دوئی کروک آ تا برخلاف کارروائی کننگ جوان ءُ فیصلہ سے ولے دا سہ ہیت کننگ انگ ءِ کہ منہ علاقہ ٹی دو تخنگ نا پارت کننگانے ہرا کہ فریشانی نا ہیت اسے داڑان نئے بیرہ بلوچستان نا الس نا اومیت مریک بلکہ خار ہم ودفک، حکومت دمستی باندات نا ساف و شفاف جاست ءِ کرنے۔

کھایارو کوٹ نا ہند آ نو کاپ اٹ گڈ مروک 100 آن زیات ہندی زائر ءِ ریسکیو کننگا

لسبیلہ (خ ن) ڈائریکٹر جنرل لیویز فورس مجیب الرحمٰن قمبرانی نا خصوصی پارت آ پیر ببور نا علاقہ کھایارو کوٹ نا ہند آ نو کاپ اٹ گڈ مروک 100 آن زیات ہندی زائر آ تیکن برجا لسبیلہ انتظامیہ نا کنڈ آن تدوک آ 24 گھنٹہ غان برجا ریسکیو آپریشن پورو کننگانے، ریسکیو آپریشن اٹ اختہ لیویز فورس انا ورنا تا کمک کننگ کن ایدھی فاؤنڈیشن سندھ بلوچستان نا انچارج ڈاکٹر عبدالحکیم لاسی، ایدھی بحری ٹیم انا سروک اورنگزیب و ہندی راجی شخصیت سردار عبدالرشید پھوراء و پاکستان کوسٹ گارڈ انا ٹیم ہم اہم کڑ دادا کرے و مچ آ نن نو کاپ آن زہمی علاقہ غاتے ٹی کمکی سرجز آتے ٹی اوارئسر۔ لیویز فورس لیاری چیک پوسٹ نا انچارج ریسکیو کروک بندغ آتے کنوئی ءُ گڑ افراوان کرے وایدھی رضا کار آ تا کمک اٹ زائر آتے ضلعی ہیڈ کوارٹر اوتھل آ سر کرے۔

بازگیر آن نیشنل پارٹی نا درزن نا کچ بندغ آک جمعیت نظریاتی ٹی اوار مسر

خضدار (آن لائن) بازگیر آن نیشنل پارٹی نا درزن نا کچ بندغ آک استیفہ ترسا جمعیت علماء اسلام (نظریاتی) ٹی اوار مسر۔ حوال نا رداٹ بازگیر راضی آباد یونٹ نا صدر حاجی خیر محمد زہری، جنرل سیکرٹری قاری ممتاز احمد زہری، علی اکبر زہری، محمد شریف زہری، محمد یوسف زہری، مقصود احمد زہری اسک تینا تینا درزن نا کچ سنگت و خاہوت تون اوار نیشنل پارٹی نا بنداوی رکنیت آن استیفہ ترسا جمعیت علماء اسلام (نظریاتی) ٹی اوار منگ ناپڑ وکریر۔ داوخت آ جمعیت نظریاتی خضدار نا کنوینر عبدالاحد شاہوانی، ڈپٹی کنوینر مولانا خدا بخش لہڑی، حاجی رفیق احمد، جے ٹی آئی (نظریاتی) نا صوبائی صدر فضل الرحمٰن رحمانی وایلو فک ہم ساڑی کس۔

درخت آک نئے بیرہ انسانی زند بلکہ چاگڑ دو علاقہ غا تیا ہم زہم شاغرہ، ڈاکٹر یاسر خان بازئی

سبی (خ ن) ڈپٹی کمشنر سبی ڈاکٹر یاسر خان بازئی پارینے کہ ہراوڑاٹ چاگڑ دی گڑ ودونگ اٹی ءِ دانا مون ءِ تو ننگ کن ہر بندغ بایدے شجر کاری مہم اٹ بشچ ہلے۔ دا خیال آتا درشانی ءِ او تدوک آدے بشام وشجر کاری و پلانٹ فار پاکستان ڈے مہم نا رداٹ کمشنر آفس اٹ نہال تخسا شجر کاری مہم نا بناءِ کننگ نا وخت آ ہیت وگپ کرسا کرے۔ دا وخت آ ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر رحمت اللہ گشکوری، ناظم جنگلات میر محمد زاہد رند، ڈویژنل فارسٹ آفیسر خلیل الرحمٰن کھوسہ وایلو افسر آک ساڑی کسر۔ ڈپٹی کمشنر سبی پارے کہ نہال و درخت آک نئے بیرہ انسانی زند بلکہ چاگڑ دو علاقہ غا تیا ہم زہم شاغرہ۔ او پارے کہ اینو نن دا عہد کین کہ ہر بندغ دا مہم ءِ تینا قومی فرض تکسا کم آن کم اسہ درخت اس المی تخنگ وادودے دیر تننگ تون اوار او نارکھ ءِ ہم کیک۔ داکان مست ناظم جنگلات سبی میر محمد زاہد ڈپٹی کمشنر ءِ پارے کہ ضلع ٹی 54 ہزار نہال تخنگک۔

.....کوئٹہ، صوبائی سلاہکار گوازی و دودر بیدہ عبدالخالق ہزارہ ءِ شاعر یاسین ضمیر تینا پوسکن آ کتاب ءِ تننگ اٹی ءِ

ولدات اٹ بھلو ڈیم مفننگ آن نو کاپ نا دیریزیان مننگ اٹی ءُ میر مبارک

باپ پارٹی و جمعیت ف نا ایم این اے، سینیٹر آ تا کیہی سال تا فنڈ آ تیان ہچ ءُ بھلو ڈیم اس ختنگپک، حافظ فضل الرحمان رحمانی

بجلی نا وولٹیج نا کم زیات منگ، لوڈ شیڈنگ نا سوب آن کشت وکشار بھس مسنے، مولانا شاہ محمد زہری وایلو فتا بیان

قلات (فیض نیچاری) جمعیت علماء اسلام نظریاتی نا صوبائی کمکار کنوینر میر مبارک خان محمد حسنی، صوبائی صدر جے ٹی آئی نظریاتی حافظ فضل الرحمان رحمانی امیر ضلع قلات مولانا شاہ محمد زہری کنوینر قلات قاری رحمت اللہ نقشبندی صدر جے ٹی آئی اسرار احمد ساسولی سیکرٹری جنرل جے ٹی آئی قلات فضل اللہ عمرانی اسک پارینو کہ قلات وایب کیب اٹ بھلو ڈیم مفننگ نا سوب آن نو کاپ نا دیریزیان مننگ اٹی ءِ، واٹر لیول ہزار فٹ آن شیف ہنانے، ہرا کہ دا سہ زمیندار تا وس آن پیش تمنگ ءِ۔ بجلی نا وولٹیج نا کم زیات منگ، لوڈ شیڈنگ نا سوب آن کشت وکشار بھس مسنے، باپ پارٹی و جمعیت ف نا ایم این اے، سینیٹر آ تا کیہی سال تا فنڈ آ تیان ہچ ءُ بھلو ڈیم اس ختنگپک، او پارے کہ قلات نا آباد آ ڈغارک غیر آباد منگ اٹی ءُ قلات نا الس نا 80 درسد آبادی نا گزران کشت وکشار و مالداری آن مریک ولے قلات نا الس نمائندہ غا تا بنجائی وصوبائی فنڈ آن اسہ جاگہ اس ہم ڈیم جوڑ مفننگ ءِ۔ دا سہ قلات نا الس و جمعیت علماء اسلام نظریاتی نا اومیت آک سینیٹر میر کبیر احمد محمد شہی آ ٹو واومیت ارے کہ او بھلو ڈیم جوڑ کننگ اٹ تینا کڑ دءِ ادا کیک۔

.....نصیر آباد، مسکوہی صوبائی وزیر میر عبدالغفور لہڑی تون اوار ایلو جے یو آئی نا راہشون علامہ عبدالحکیم انقلابی نا ایلم نا کزیت آہڑ زخواہی کننگ اٹی ءُ

مسکوہی ڈپٹی کمشنر نا منظور کروک 6 واٹر سپلائی تیا کاریم سلوک ءِ علیم مینگل

واٹر سپلائی ءِ 1000 فٹ آن کم کرسا 500 فٹ خلنگ تون اوار متکن ءُ زنگی ءُ لولہ، کیسنگ وخراب ءُ کیبل شاغنگانے

یالوٹی واٹر سپلائی ایکسین پی ایچ ای نا بددیانتی نا سوب آن کرپشن نا گواچی ءِ، میر انور مینگل اس تا برانزی ریلی آن تران

قلات (فیض نیچاری) قلات نا کلی یالونا باتیک برانز کرسا پارینو کہ یالوٹی واٹر سپلائی ایکسین پی ایچ ای نا بددیانتی نا سوب آن کرپشن نا گواچی ءِ وایکسین والیس ڈی او نا واکداری تے اسہ چناسے ترسا علاقہ ءِ اونا دوٹی تننگانے، وزیراعلیٰ بلوچستان وصوبائی وزیر داخلہ صوبائی محتسب اعلیٰ و ڈپٹی کمشنر قلات نوٹس ہلسا علاقہ نایل ءِ ایسر کیئ، دا خیال آتا درشانی ءِ او میڈیا نا نمائندہ غاتے واٹر سپلائی ءِ تننگ ناوخت آ برانز کرسا کریر۔ برانزی تا کماشی ءِ بلوچستان نیشنل پارٹی نا ضلعی انفارمیشن سیکرٹری عبدالعلیم مینگل، میر انور مینگل وایلو فک کریر۔ ترا انکار آک تران کرسا پاریر کہ مسکوہی ڈپٹی کمشنر شیہک بلوچ قلات کن 6 ٹیسٹ واٹر سپلائی منظور کرفے ہرا فتا کاریم ءِ ایکسین پی ایچ ای نیمہ غا السا کرپشن نا گواچی کرئے، دَرو ہراتم پوسکن آ واٹر سپلائی نا بناءِ نگا تو سا تما کہ واٹر سپلائی ءِ 1000 فٹ آن کم کرسا 500 فٹ خلنگانے و واٹر سپلائی ٹی متکن ءُ زنگی ءُ لولہ، کیسنگ وخراب ءُ کیبل شاغنگانے۔ ہرادے کلی یالونا باتیک اسُل امنا کپسہ، برانز یک 25 جولائی اسکان نا الٹی میٹم ترسا پاریر کہ اگہ کاریم ءِ پورو کننگتو تو برانزی تحریک چلیفسا پی ایچ ای آفس نا مون آدھرنا ترسا مین آرسی ڈی روڈ ءِ پورو وڑاٹ جام کینہ۔

تفتان، لیویز نا کارروائی، داڑیل آک دزگیر، پلوک آ گڑاک دوئی

تفتان (آن لائن) اسسٹنٹ کمشنر تفتان نا کماشی ٹی لیویز فورس نا کارروائی، کلی زورآباد نوکنڈی نا اسہ اُرا سے آن داڑیلی ٹی کاریم اٹ اتوک گاڈی، سلہہ و مسافر تیان پلوک گڑاک دوئی، حوال نا رداٹ لیویز نوکنڈی ءِ ڈہ رسینگا کہ تا ہونگ نا ایریا ٹی اسہ ڈبل کیبن گاڈی ٹی سوار داڑیل آک گاڈی تے پلنگ اٹی ءُ ہراڑ ارسالدار نوکنڈی نبی بخش نائب رسالدار حاجی غلام دستگیر بڑیچ حوالدار عطاء اللہ ومحمد زئی وایلو کارندہ غاک ہمو جاگہ غاسر مسر، لیویز ءِ ختنگ تون داڑیل آک سم کاری کریر، ہڑتوم آ کنڈ آن سم کاری مس، داوخت آ نوکنڈی لیویز اسہ بندغ اسے گاڈی تون اوار دزگیر کرے، او کان گڈ اسسٹنٹ کمشنر تفتان محمد وارث نا کماشی ٹی دزگیر بندغ نا نشاندہی آ کلی زورآباد نوکنڈی نا سہ اُرا سے آ چھاپہ خلسا اُرا غان سلہہ، بندغ آ تیان پلوک آ گڑا، بوٹ، موبائل فون دوئی کننگا و اُراٹی ساڑی پین ارا بندغ ءِ دزگیر کننگا۔